

ΠΑΡΑΚΑΤΑΔΟΙΚΗ

Ω Τιμόθεε, τὴν παρακαταθήκην φύλαξον, ἐκτρεπόμενος τὰς βεβήλους κενοφωνίας καὶ ἀντιθέσεις τῆς ψευδωνύμου γνώσεως, ἵν τινες ἐπαγγελλόμενοι περὶ τὴν πίστιν ἡστόχησαν (Α' Τιμ. ζ' 20-21)

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ • ΙΟΥΛΙΟΣ-ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2005 • ΤΕΥΧΟΣ 43

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Αὐτή ἡταν ἡ «αὐτοκάθαρση»;	σελ. 1
Καινοφανεῖς Θεολογικές ἀπόψεις ἐν ὅψει τῶν διαλόγων	σελ. 3
Ἄλκοολικοί Ἀνώνυμοι	σελ. 6
50 χρόνια ἀπό τά Σεπτεμβριανά στήν Κωνσταντινούπολη	σελ. 15
Βιβλιοπαρουσίαση	σελ. 17
Εἰδήσεις καὶ σχόλια	σελ. 20

ΑΥΤΗ ΉΤΑΝ Η «ΑΥΤΟΚΑΘΑΡΣΗ»;

Η ἐντύπωση πού δίδεται στόν παρατηρητή τῶν ἐκκλησιαστικῶν μας πραγμάτων σήμερα εἶναι αὐτή πού περιγράφει τό ἀρχαῖο ὅριο «ῳδυνεν ὅρος καὶ ἔτεκεν μῦν». Βουνό ἐκοιλοπόνησε καὶ γέννησε ποντίκι! Ἡ περίφημη αὐτοκάθαρση, πού τόσο διαφημίσθηκε, μεταφράζεται τελικά στήν ἀπομάκρυνση τοῦ Μητροπολίτου Ἀττικῆς κ. Παντελεήμονος ἀπό τά διοικητικά του μόνον καθήκοντα καὶ τήν «περιαγωγή του στήν κατάσταση τοῦ σχολάζοντος». Αὐτό πληροφορούμεθα ἀπό τό Δελτίο Τύπου πού ἔξεδωκε ἡ Ἀρχιγραμματεία τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Ἡ Δ.Ι.Σ. συνεδρίασε στίς 8 Αὐγούστου 2005 καὶ ἀσχολήθηκε μέ τό γνωστό θέμα τοῦ κ. Παντελεήμονος, δ ὅποιος μέ βάση τήν παράγραφο 8 τοῦ ἀριθμού 34 τοῦ νόμου 590/1977 (ἀριθμοὶ 15 τοῦ νόμου 1351/1983-Φ.Ε.Κ. 56Α') εἶχε τεθεῖ

ἐπί ἔξαμηνο σέ ἀργία ἀπό τόν Φεδρούαριο, μετά τά σκάνδαλα πού ἔλαβαν εὐρύτατη δημοσιότητα τόν χειμῶνα. «Οπως διαβάζουμε στό Δελτίο Τύπου, ἡ Δ.Ι.Σ., κατ' ἐφαρμογήν τοῦ προαναφερθέντος ἀριθμού, «ἀπεφάσισε ὁμοφώνως τήν ὁριστική ἀπομάκρυνση» τοῦ Μητροπολίτου, «ἀφοῦ διεπίστωσε ὅτι ἔξακολουθοῦν νά συντρέχουν οἱ σοδαροί λόγοι, πού ἀφοροῦν στό πρόσωπό του, στό συμφέρον τῆς Ἐκκλησίας καὶ στήν κοινωνική εἰρήνη, ἔνεκα τῶν δποίων προκλήθηκε βαρύτατος σκανδαλισμός τῶν πιστῶν».

Καλή ἡ ἀπόφαση τῆς Δ.Ι.Σ. Θά ἡταν ὅμως καλύτερη, κατά τήν ταπεινή μας γνώμη, ἐάν ἐκτός ἀπό τό διοικητικό της μέρος (ἀπομάκρυνση τοῦ κ. Παντελεήμονος ἀπό τά διοικητικά του καθήκοντα), συμπληρωνόταν καὶ ἀπό τήν πειθαρχική του δίωξη μέ βάση τούς ίερούς

κανόνες γιά τά ՚ιδια πραγματικά περιστατικά, τά όποια –όπως παραδέχεται ή Δ.Ι.Σ.– προεκάλεσαν «δαρύτατο σκανδαλισμό τῶν πιστῶν».

’Εξ ἄλλου, ποιό εἶναι πιό σημαντικό, ή ἀρχιερωσύνη, τήν όποια διατηρεῖ ὁ κ. Παντελεήμων, ἡ ἡ διοίκηση τῆς Μητροπόλεως Ἀττικῆς ἀπό τήν όποια ἀπαλλάσσεται; Ἡ «τιμωρία» δηλαδή πού τοῦ ἐπιβάλλεται εἶναι νά ἀπαλλαγεῖ ἀπό τό φόρτο τῆς διοικήσεως, ἐνῶ θά μπορεῖ νά ՚ιερουργεῖ, διατηρῶν ἀκώλυτον τήν ἀρχιερωσύνη (!), νά τελεῖ μυστήρια καί νά λαμβάνει τά 2/3 τῶν ἀποδοχῶν πού ἐλάμβανε.

’Εμεῖς πιστεύουμε ὅτι ὁ Ἀρχιεπίσκοπος καί ἡ ՚Ιερά Σύνοδος ἐπιθυμοῦν τήν αὐτοκάθαρση. Γιά νά πεισθεῖ ὅμως καί ὁ λαός γι' αὐτό τό σοδαρό θέμα, χρειάζονται ἔργα καί ὅχι μόνο λόγια. Γιατί δέν παραπέμπεται ὁ κ. Παντελεήμων νά δικασθεῖ μέ δάση τούς ՚ιερούς κανόνες καί, ἐάν εύρεθεῖ ἔνοχος γιά τά φοβερά καί τρομερά πού ἀκούσθηκαν εἰς δάρος του καί μέ τά όποια ἐπί μῆνες δομβαροδιζόταν τό Πανελλήνιο, νά καθαιρεθεῖ; Ἐάν πάλι εύρεθεῖ ἀθῶς, νά ἀποδοθεῖ λευκός στήν Ἐκκλησία καί τήν κοινωνία.

”Ας μήν ՚ιεχνοῦμε ὅτι οἱ ՚ιεροί κανόνες ἔχουν πάντοτε ώς στόχο τήν θεραπεία τοῦ πάσχοντος μέλουν, σέ όποιαδήποτε βαθμίδα καί ἀν εύρισκεται αὐτό μέσα στό σῶμα τῆς Ἐκκλησίας, ἀπό τή βαθμίδα τοῦ ἀπλοῦ πιστοῦ μέχρι καὶ ἐκείνη τοῦ ἐπισκόπου. ”Ἐάν πάλι ἡ διόρθωση καί θεραπεία φαίνεται ἀνθρωπίνως ἀδύνατη, τότε ἀποκόπτεται τό μέλος αὐτό (καθαιρεση γιά τούς κληρικούς, ἀφορισμός γιά τούς λαϊ-

κούς), προκειμένου νά μή μεταδοθεῖ ἡ ἀσθένεια καί στό ὑπόλοιπο σῶμα τῆς Ἐκκλησίας.

Κάτι ἀκόμη, γιά τό όποιο πρέπει νά πείσει τόν λαό ὁ Ἀρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος, εἶναι ὅτι δέν ἐφαρμόζει κατά περίπτωσιν δύο μέτρα καί δύο σταθμά. ’Αναφερόμεθα στή δίωξη πού ἐκίνησε ἀπό τόν ՚Ιούνιο εἰς δάρος τοῦ γνωστοῦ πρωτοπρεσβύτερου καί καθηγητοῦ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Θεσσαλονίκης π. Θεοδώρου Ζήση, ἐπειδή ἔγραψε ἐνα ἀρθρο μέ τό όποιο προτείνει στούς ἀρχιερεῖς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος νά μιμηθοῦν τούς Ἀγιοτάφίτες πού ἀπεκήρυξαν τόν Πατριάρχη ՚Ιεροσολύμων κ. Εἰρηναῖο. ችΗ ἐπαπειλουμένη ποινή γιά τόν π. Θεόδωρο εἶναι ἡ ποινή τῆς καθαιρέσεως!

Κατά τά ἄλλα, τό φθινόπωρο πού ἔρχεται φέρνει –σύμφωνα μέ ἔγκυρες πληροφορίες– ἔξελίξεις σέ πολλά θέματα: γίνεται λόγος γιά δεύτερο κύκλο σκανδαλολογίας, γιά πρόθεση νά προχωρήσει ὁ χωρισμός κράτους–Ἐκκλησίας, γιά δυσμενεῖς ἔξελίξεις στίς σχέσεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μέ παπικούς καί μονοφυσίτες (Συνιστοῦμε νά διαβάσετε τό φιλοξενούμενο ἀπό τήν Παρακαταθήκη σχετικό ἀρθρο τοῦ σεδαστοῦ Καθηγουμένου π. Γεωργίου Καψάνη). Τά νέα διαβατήρια μέ διομετρικά δεδομένα καί ὁ περιορισμός τῆς ἰδιωτικῆς ζωῆς γιά χάρη τοῦ «πολέμου κατά τῆς τρομοκρατίας» συμπληρώνουν τό σκηνικό.

Εὐχόμαστε καλή δύναμη. Καί μήν ἀπογοητευόμαστε! ”Οσο καί ἀν δργώνει ὁ διάβολος, τελικά ὁ Χριστός θά σπείρει τόν καλό σπόρο!

Νέα διεύθυνση

”Ἡ Παρακαταθήκη στό Διαδίκτυο φιλοξενεῖται στόν Διαδικτυακό Τόπο

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΛΟΓΟΣ

στή **νέα** διεύθυνση

www.orthodox.net.gr

Συνιστοῦμε ἐπίσης τήν ἐπίσκεψη στήν ἴστοσελίδα:

www.orthros.org

ΚΑΙΝΟΦΑΝΕΙΣ ΘΕΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΟΨΕΙΣ ΕΝ ΟΨΕΙ ΤΩΝ ΔΙΑΛΟΓΩΝ

τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Γεωργίου Καφάνη

Καθηγουμένου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ὁσίου Γρηγορίου Ἀγίου Ὁρούς

Ἡ στασιμότης στήν ἐξέλιξι τῶν Θεολογικῶν Διαλόγων δέν σημαίνει ἀδράνεια ἀπό πλευρᾶς τῶν θεολόγων πού δραματίζονται μία οἰκουμενιστική-συγκρητιστική ἐνότητα τοῦ Χριστιανικοῦ κόσμου. Φαίνεται ὅτι κάποιοι θεολόγοι ἐργάζονται γιά νά δημιουργήσουν τίς θεολογικές γραμμές, στίς ὁποῖες θά ἥθελαν νά ὠθήσουν τίς συνοδικές διαδικασίες τῶν Ἱεραρχιῶν τῶν Ἀγιωτάτων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ἡ ἐνδεχομένως καί μιᾶς μελλούσης πανορθοδόξου συνόδου. Ἐργάζονται, ὥστε τό ἔργο τους νά ἀποτελέσῃ τίς προτάσεις ἡ τό περιεχόμενο τῶν «φακέλων» πού θά προωθηθοῦν ὡς ὑλικό γιά τήν συνοδική ἀπόφανσι. Ἡ ἐργασία τους ἐνίστε ἔχει ἀκαδημαϊκό χαρακτῆρα, ἄλλοτε ὅμως ἀποτελεῖ τήν δλοκλήρωσι τοῦ ἔργου εἰδικῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐπιτροπῶν.

Ἀναγγέλλεται νέα ὥθησις στούς διαχριστιανικούς Διαλόγους μετά τήν ἐκλογή τοῦ νέου Πάπα τῆς Ρώμης. Ἡ ἀνθρωπότης ἐξ ἄλλου δέχεται πιέσεις νά προχωρήσῃ σέ μορφές παγκοσμιοποιήσεως, μία ἀπό τίς ὁποῖες εἶναι ἡ θρησκευτική ἐνοποίησις, πού στόν χριστιανικό κόσμο ἐννοεῖται ώς παγχριστιανική ἐνότης.

Ἡ δογματική συνείδησις τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας δέν συμφωνεῖ μέθεολογικές προτάσεις πού παρακάμπτουν τήν διαχρονική Πίστι τῆς Ἐκκλησίας. Στήν συνέχεια ἀναφερόμαστε σέ δύο θέματα πού τόν τελευταῖο καιρό προκαλοῦν τήν συνείδησί μας, ἵσως καί ἄλλων Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν.

***

Τό πρῶτο θέμα ἀφορᾶ τό Filioque, τό ὁποῖο ἀπετέλεσε κατά τόν 11ον αἰῶνα τήν αἰτία τοῦ σχίσματος Ἀνατολῆς καί Δύσεως καί μέχρι σήμερα μία μόνιμη θεολογική διαφορά. Ἡ πορεία πρός τήν ἔνωσι πού ἐπαγγέλλεται δ Θεολογικός Διάλογος Ὁρθοδόξων καί Ρωμαιοκαθολικῶν ἀπαιτεῖ ἐπίλυσι, ἐκτός τῶν ἄλλων θεολογικῶν διαφορῶν, καί αὐτοῦ τοῦ ἀκανθώδους προβλήματος. Στό περιοδικό S.O.P. (τεύχη 294/2005 καί 296/2005) παρουσιάζεται ἡ διατριβή τοῦ θεολόγου κ. Μιχαήλ Σταύρου,

στήν ὁποία ἐρμηνεύεται τό Filioque ως μία ἄλλη ἐξίσου δρθόδοξη ἐκδοχή τῆς περὶ ἐκπορεύσεως τοῦ Ἀγίου Πνεύματος παρακαταθήκης τοῦ Συμβόλου Νικαίας – Κωνσταντινουπόλεως.

Ἡ διατριβή ἔχει θέμα «Ἡ Τοιαδολογική διδασκαλία τοῦ Νικηφόρου Βλεμμύδη (1197-1269) – κριτική ἐκδοσις, μετάφρασις καί ἐρμηνευτικά σχόλια τῶν θεολογικῶν γραφῶν». Ἐγκρίθηκε μέθαμό ἀριστα στίς 8-12-2004 ἀπό ἐπιτροπή ἀποτελουμένη ἀπό ἐκπροσώπους τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Σορδόννης, τοῦ Καθολικοῦ Ἰνστιτούτου τῶν Παρισίων, τοῦ Ὁρθοδόξου Θεολογικοῦ Ἰνστιτούτου Παρισίων «Ἄγιος Σέργιος» καί τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Ὁξφόρδης. Ἡ ἐπιτροπή «ύπεργράμμισε τήν σπουδαιότητα αὐτῆς τῆς δύκωδους μελέτης ἐξ 700 σελίδων πού προσφέρει γιά πρώτη φορά μία πλήρη ἀνασκόπησι τῆς θεολογικῆς σκέψεως ἐνός δυζαντινοῦ μοναχοῦ καί σοφοῦ τοῦ 13ου αἰῶνος, πού μέ τίς θεολογικές του συγγραφές ἐρεύνησε τήν ύπερδοσι τοῦ προβλήματος τοῦ Filioque, πού ἡδη ἀπό τήν ἐποχή αὐτή ἔθετε σέ ἀντιπαράθεσι τήν Ὁρθόδοξη θεώρησι τῆς ἐκπορεύσεως τοῦ Ἀγίου Πνεύματος πρός τήν λατινική ἐρμηνεία».

Ο Νικηφόρος Βλεμμύδης, φιλόσοφος καί θεολόγος ἐλάχιστα γνωστός, πού διμως ἔζησε στό περιβάλλον τῶν θεολογικῶν συζητήσεων μέτοντος Λατίνους τῶν ἐτῶν 1234 καί 1250, στό θεολογικό του ἔργο προσπαθεῖ νά συμβιδάσῃ τήν ἐκπόρευσι τοῦ Πνεύματος ἐκ μόνου τοῦ Πατρός, μέ τό Filioque. Ο κ. Μιχαήλ Σταύρου ἀν καί δέν ἀρνεῖται τήν θεολογία τοῦ ἀγίου Φωτίου καί δλων τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, πού ἐπέμεναν στήν «ἐκ μόνου τοῦ Πατρός» ἐκπόρευσι τοῦ Ἀγίου Πνεύματος, τήν χαρακτηρίζει ώς φωτιανισμό, δηλαδή ώς διδασκαλία ἀκαμπτη καί χωρίς πληρότητα. Παρουσιάζει τόν Νικηφόρο Βλεμμύδη νά τήν συμπληρώνη μέ μία ἀγνωστη μέχρι τήν ἐποχή του ἐρμηνεία τῆς διδασκαλίας τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας καί μάλιστα τῶν ἀγίων Ἀθανασίου καί Γρηγορίου Νύσσης «περὶ τῆς διά τοῦ Υἱοῦ αἰωνίου ἐκπορεύσεως τοῦ Ἀγίου

Πνεύματος»· νά «έπιδειβαιώνη κατά τρόπο παράδοξο ὅτι τό Πνεῦμα ὑπάρχει διά τοῦ Υἱοῦ χωρίς νά ἔχῃ τήν ὑπαρξή του ἐξ αὐτοῦ ἀλλά ἐκ τοῦ Πατρός μόνον καί νά ἀναπτύσση κατά τρόπο πρωτάκουστο στήν βυζαντινή θεολογία μία τριαδολογία πού ἀναφέρεται πραγματικά στήν σχέση Υἱοῦ-Πνεύματος».

‘Ο κ. Μιχαήλ Σταύρου μέ τήν ἐργασία του ἐπιστρατεύει τήν συλλογιστική τοῦ Νικηφόρου Βλεμμύδη, ἐπιδιώκοντας νά προσφέρῃ ἔναν τρόπο ἐξόδου «ἀπό τό ἀδιέξοδο τῆς στείρας ἀντιπαραθέσεως μεταξύ τῆς χριστιανικῆς Ἀνατολῆς καί Δύσεως γύρω ἀπό τό θέμα τοῦ Filioque». Ἀποσιωπᾶ τήν μεταγενέστερη τοῦ Βλεμμύδη πλουσιωτάτη πατερική γραμματεία καί συνιστᾶ ἐπιστροφή στίς «κοινές ἐνοράσεις (intuitions communes) τῆς χριστιανικῆς πνευματολογίας τῶν πρό-Νικαιανῶν Πατέρων, τῶν διεσπαρμένων σέ Ἀνατολή καί Δύσι». Προτείνει σάν τρόπο ἀναζητήσεως τῆς ἐνότητος τῶν Χριστιανῶν τήν «βαθύτερη διερεύνησι τῶν δογματικῶν μας πηγῶν» καί τήν «διαμόρφωσι κοινῶν πλαισίων μέ τίς μεταγενέστερες θεολογικές ἔννοιες», δηλαδή τήν χρησιμοποίησι τῆς πρώιμης πατερικῆς δρολογίας στήν ὑπηρεσία τῶν συγκρητιστικῶν τάσεων τῆς ἐποχῆς μας, θεωρώντας ὡς δεδομένο ὅτι «Filioque» καί «ἐκ μόνου τοῦ Πατρός» ἐκπόρευσις τοῦ Ἀγίου Πνεύματος ἀποτελοῦν νόμιμες καί συμπληρωματικές ἐκφράσεις τῆς ἴδιας Ὁρθοδόξου Πνευματολογίας.

Πρέπει ὅμως νά παρατηρήσουμε ὅτι μέ τήν ὅλη προσέγγισι τοῦ θέματος ἀπό τόν Βλεμμύδη, ὁ δόποιος προσπαθεῖ νά δώσῃ μία ἀποδεκτή ἀπό Ὁρθοδόξου πλευρᾶς ἐρμηνεία τοῦ Filioque, δημιουργεῖται σύγχυσις τῶν φυσικῶν καί ὑποστατικῶν ἴδιωμάτων τῶν θείων Προσώπων τῆς Ἀγίας Τριάδος, θείας ούσίας καί θείων ἐνεργειῶν, θεολογίας καί οἰκονομίας. Ἐπιπλέον ἐκλογικεύεται τό Τριαδικό μυστήριο μέ τήν ἀνεπίτρεπτη εἰσόδο τῆς ἀνθρωπίνης λογικῆς στήν ἐνδοτριαδική ζωή. Παρερμηνεύονται τά σχετικά πατερικά κείμενα. Ἡ κατά τόν συγγραφέα τῆς διατριβῆς ἀνακάλυψις τῆς νέας ἐρμηνευτικῆς τῶν σχετικῶν πατερικῶν χωρίων ἀπό τόν Βλεμμύδη, δέν εἶναι παρά μία ἄλλη ἐκδοχή τῶν θέσεων τῆς λατινικῆς διδασκαλίας καί τῶν λατινιζόντων θεολόγων τῆς ἐποχῆς του, ἡ δόποια δέν συνιστᾶ Ὁρθόδοξη

Πνευματολογία.

***

Τό δεύτερο θέμα ἀφορᾶ τόν διάλογο μέ τούς Ἀντιχαλκηδονίους. Αὐτός ὁ θεολογικός διάλογος ἔχει τελειώσει μέ τά γνωστά πορίσματα (Κοινές Δηλώσεις τῶν ἑτῶν 1989, 1990, καί Προτάσεις τοῦ 1993). Οἱ ἐπιφυλάξεις πολλῶν Θεολόγων καί ἐν γένει μεγάλου μέρους τοῦ Ὁρθοδόξου πληρώματος ἀπέναντι στά Πορίσματα αὐτά ὑποχρεώνουν, ὅσους τά ὑπερασπίζονται, νά ἐπανερμηνεύσουν–διασφήσουν κάποια ἀσαφῆ σημεῖα τους καί νά ἀντικρούσουν τά ἐπιχειρήματα πού ἔχουν διατυπωθῆ ἐναντίον τους (περιοδ. Ἐπίσκεψις, τεῦχ. 647/ 30.4.2005), ὥστε τά Πορίσματα νά γίνουν ἀποδεκτά ἀπό τό πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας.

Στήν προοπτική αὐτή κινεῖται καί τό πρόσφατο ἀρθρο τοῦ καθηγητοῦ κ. Γεωργίου Δ. Μαρτζέλου, «Ὁρθοδοξία καί αἵρεση κατά τόν ἄγ. Ιωάννη τό Δαμασκηνό» (περιοδ. Θεολογία, τόμ. 75, τεῦχ. 2/2004, σελ. 593-609). Ἡ βασική θέσις τοῦ ἀρθρου εἶναι ὅτι οἱ Ἀντιχαλκηδόνιοι ἔχουν Ὁρθόδοξο Πίστι, γεγονός τό δόποιο δόνομάζεται «ἰδεολογική Ὁρθοδοξία», παρότι εἶναι χωρισμένοι ἀπό τήν Ἐκκλησία ἀπό τότε πού ἀρνήθηκαν τόν Ὁρο τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου καί ἔχασαν τήν «ἐκκλησιολογική» τους Ὁρθοδοξία. Ἐχοντας ἐπομένως τήν «ἰδεολογική» Ὁρθοδοξία μποροῦν νά ἐνωθοῦν μέ τήν Ἐκκλησία, ἀν ἀποδεχθοῦν τίς Οἰκουμενικές Συνόδους Δ', Ε', ΣΤ' καί Ζ'. Δέν πρέπει νά ἀπαιτηθῇ ἀπό αὐτούς νά ἀποκρύψουν τήν Χριστολογία τους, γιατί δῆθεν εἶναι ἀπόλυτα σύμφωνη μέ τήν Χριστολογία τοῦ ἄγιου Κυρίλλου. Ἡ ἀποδοχή τῶν Συνόδων θά ἀποκαταστήσῃ τήν «ἐκκλησιολογική» τους Ὁρθοδοξία, τήν δόπια καί μόνο στερούνται. Στήριγμα γιά τήν ἀνάπτυξι αὐτῆς τῆς ἀπόψεως παρέχει στόν κ. Μαρτζέλο ἡ παρερμηνεία τοῦ ἄγιου Ιωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, καί συγκεκριμένα τοῦ χωρίου «οἱ προφάσει τοῦ ἐν Χαλκηδόνι συντάγματος τοῦ τόπου ἀποσχίσαντες τῆς ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, τά δέ ἄλλα πάντα Ὁρθόδοξοι ὑπάρχοντες», ὡσάν τό «ἄλλα πάντα» νά περιλαμβάνη καί τήν Χριστολογική τους διδασκαλία.

Καί διερωτάται κανείς: Μποροῦμε, ἐρμη-

νεύοντες τήν ἔκφρασι «τά δέ ἄλλα πάντα ὁρθόδοξοι ὑπάρχοντες», νά ἀγνοήσουμε τήν πλούσια ἀντιμονοφυσιτική, ἀντισεβηριανή, γραμματεία τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ; Μποροῦμε ἀκόμη περισσότερο νά ἀγνοήσουμε τήν πλούσια πατερική καί συνοδική παράδοσι, ἡ ὁποία καταλογίζει στούς ἀντιχαλκηδονίους αἵρεσιάρχας αἵρετική Χριστολογία; Καί ἐπί τέλους ἡ ἄρνησις καί ἡ πολεμική τοῦ δογματικοῦ “Ορου τῆς Δ’ Οἰκουμενικῆς Συνόδου δέν σημαίνει δογματική διαφοροποίησι στήν Χριστολογία;

Τό θεολογικό τέχνασμα, νά θεωροῦνται οἱ Ἀντιχαλκηδόνιοι «ἰδεολογικῶς» ὁρθόδοξοι καί «ἐκκλησιολογικῶς» αἵρετικοί, εἶναι αὐτό ἀκριβῶς πού περιμεναν οἱ ἐπιδιώκοντες ἐσπευσμένες ἐνώσεις γιά νά ξεπεράσουν τό ἀδιέξοδο, στό δποιο εἶχαν περιέλθει ἀπό τήν δημοσίευσι τῶν Πορισμάτων τοῦ Διαλόγου μέχρι σήμερα λόγω τῆς πληθωρικῆς ἀμφισβητήσεώς των.

Ἐλπίζουμε ὅτι σύντομα θά δημοσιευθῇ ἀπάντησις στήν θεωρία αὐτή, ὥστε αἱ ἰεραί

Σύνοδοι τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ἡ ἡ μέλλουσα σύνοδος, πού θά διαχειρισθοῦν τά συμπεράσματα καί τίς προτάσεις τοῦ Θεολογικοῦ αὐτοῦ Διαλόγου νά ἔχουν ὑπ’ ὅψιν τους ὅτι αὐτή δέν συμφωνεῖ μέ τήν διαχρονική Πίστι τῆς Ἐκκλησίας, ὅπως τήν εύρισκουμε καταγεγραμμένη στά κείμενα κορυφαίων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας καί τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων. Σύμφωνα μέ αὐτή τήν Πίστι, οἱ ἀντιχαλκηδόνιοι αἵρεσιάρχαι Διόσκορος καί Σεβῆρος ἔχουν αἵρετική Χριστολογία. Στήν προοπτική ἐπομένως τῆς ἐνώσεώς τους μέ τήν Ἐκκλησία οἱ Ἀντιχαλκηδόνιοι πρέπει νά ἀποκηρύξουν τήν Χριστολογία αὐτή καί τούς διδασκάλους της, διότι ἡ ἀποκήρυξίς των μαζί μέ τήν ὅμοιογία τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως συνιστοῦν τό δογματικό περιεχόμενο τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων. Διαφορετικά, μέ τήν ψιλή ἀποδοχή τῶν Συνόδων «χωρίς δηλαδή τό δογματικό τους περιεχόμενο» οἰκοδομοῦμε μία ἐπίπλαστη ἐνότητα, ἀγνωστη στήν ίστορία τῆς Ἐκκλησίας.

‘Η Παρακαταθήκη παρακαλεῖ γιά τή συνδρομή σας

Γιά τήν ἀποστολή τῆς συνδρομῆς σας (ἐσωτερικοῦ 10 εύρω, ἐξωτερικοῦ 30 εύρω καί Κύπρου 7 λίρες Κύπρου) μπορεῖτε νά χορηγούμενοίσετε τήν ἐνθετη ταχυπληρωμή, ἡ ὁποία ἔχει χαμηλότερο ταχυδρομικό τέλος ἀπό τίς ἄλλες ταχυδρομικές ἐπιταγές, ἡ νά καταθέσετε χρήματα σέ ἔναν ἀπό τούς δύο τραπεζικούς λογαριασμούς πού ἀναγράφονται κατωτέρω:

‘Εθνική Τράπεζα: 421/614374-15 καί Alpha Τράπεζα Πίστεως: 815-002101-039454.

Στήν τελευταία αὐτή περίπτωση τῆς καταθέσεως μέσω Τραπέζης, παρακαλοῦμε νά γράψετε ὅπωσδήποτε τό ὄνομά σας στό παραστατικό καταθέσεως πού συμπληρώνετε στήν Τράπεζα, ὥστε νά μποροῦμε νά τό πληροφορηθοῦμε καί νά σας ἀποστείλουμε καί τήν σχετική ἀπόδειξη. ‘Η ἀπόδειξη συνδρομῆς ἡ δωρεᾶς μπορεῖ νά ἐπισυναφθεῖ στή φορολογική σας δήλωση, γιά νά ἐκπέσει τό ποσό αὐτό ἀπό τήν Ἐφορία.

**ΑΛΚΟΟΛΙΚΟΙ ΑΝΩΝΥΜΟΙ:
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΠΕΞΑΡΤΗΣΗΣ "Η ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ;*
τῆς Ἐλένης Ἀνδρουλάκη, καθηγήτριας**

1. Ποιοί είναι οι 'Αλκοολικοί' Ανώνυμοι

Οι 'Αλκοολικοί' Ανώνυμοι (έφεξης AA) είναι μία διεθνής άδελφότητα άποτελουμένη από άλκοολικούς πού δηλώνουν ότι έχουν 3 στόχους: νά ξεπεράσουν τό πρόβλημα τού άλκοολισμού, νά διασφαλίσουν τήν ένότητα τῆς άδελφότητας άκολουθώντας τίς «Δώδεκα Παραδόσεις» και νά προσφέρουν «Υπηρεσία» διαδίδοντας παντοῦ τό μήνυμα τῆς θεραπείας μέσω τῶν «Δώδεκα Βημάτων»¹. Τό βασικό τους άξιωμα είναι ότι ό άλκοολισμός άποτελεῖ «άθεράπευτη άσθένεια» και «ἄν ύπηρξες έστω καί μιά φορά άλκοολικός, θά είσαι πάντα άλκοολικός». Τό άξιωμά τους αύτό δέν έχει άποδειχθεῖ ἐπιστημονικά, ἀντιθέτως άπό τό 1950 άκόμα ύπάρχουν ἐπιστημονικές ἔρευνες και συνακόλουθες ίατρικές άναφορές γιά άρκετές περιπτώσεις άλκοολικῶν πού άπεξαρτήθηκαν δριστικά, χωρίς τή συμμετοχή τους σέ δργανώσεις τοῦ τύπου τῶν AA². Ἐντούτοις, «τά μέλη τῶν AA ίσχυρίζονται ότι είναι άλκοολικοί σήμερα, άκόμα καί ἄν δέν έχουν πιεῖ οὕτε ἔνα ποτό ἐδῶ καί πάρα πολλά χρόνια. Δέν λένε ότι έχουν "θεραπευτεῖ"»³. "Ετσι πολλά άπό τά μέλη τῶν AA παραμένουν στήν δργάνωση γιά πάρα πολλά χρόνια ἡ γιά ὅλη τή ζωή τους.

2. Σύντομη ιστορική άναδρομή

Οι AA ίδρυθηκαν ἀπό δύο άλκοολικούς, τόν Bill (William) Wilson καί τόν Dr. Bob (Robert) Smith⁴. Οι ρίζες τους δρίσκονται στό «Γκρούπ τῆς Ὁξφόρδης». Τό κίνημα τοῦ «Γκρούπ τῆς Ὁξφόρδης» ίδρυθηκε ἀπό ἓναν λουθηρανό πάστορα, τόν Dr. Frank Buchman, και ἔδινε ἔμφαση στίς δημόσιες ἔξομολογήσεις, στή «θεία καθοδήγηση» σέ «ῶρες ἡσυχίας», στήν ἀποκατάσταση ὅσων ἔχουμε δλάψει και στή μετάδοση τοῦ «μηνύματος» σέ δσους είναι άκόμα «ἡττημένοι».

'Ο Bill Wilson, ὁ ίδρυτης τῶν AA, ἀκουσε τίς διδασκαλίες τοῦ «Γκρούπ τῆς Ὁξφόρδης», ἀλλά παρέμεινε ἀδιάφορος ὡς τό Δεκέμβριο τοῦ 1934, δπότε δίωσε «τήν πνευματική ἀφύπνισή του». Γράφει: «"Ἐκλαιγα καί φώναζα. "Αν ύπάρχει Θεός ἄς ἔμφανιστε! Είμαι ἔτοιμος νά κάνω δ.τιδήποτε! Ξαφνικά τό δωμάτιο γέμισε μέ λευκό φῶς... Γύρω μου ύπηρχε ἔνα ύπέροχο αἴσθημα τῆς Παρουσίας καί σκέφτηκα: Αύτός λοιπόν είναι ὁ Θεός τῶν κηρύκων»⁵. Στή συνέχεια ἀσπάστηκε πλήρως τίς διδασκαλίες τοῦ «Γκρούπ τῆς Ὁξφόρδης» καί προσπάθησε νά τίς ἔφαρμόσει στόν τομέα τοῦ άλκοολισμοῦ. 'Ο Bill Wilson μαζί μέ τόν Dr. Bob Smith συμμετεῖχαν στίς συναντήσεις τοῦ «Γκρούπ» καί ἀφιέρωναν χρόνο σέ ἀνάγνωση

* Σημ. «Π»: Τό ἔξειδικευμένο αύτό ἀρθρο δημοσιεύεται ἐδῶ, ἐπειδή οἱ «'Αλκοολικοί' Ανώνυμοι» τόν τελευταῖο καιρό προσπαθοῦν συστηματικά νά δροῦν πρόσδαση καί στό χῶρο τῆς Ἐκκλησίας.

1. Ἀπό τό ἐπίσημο, ἐγκεκριμένο φυλλάδιο τῆς 'Άδελφότητας «The AA Group... Where it all begins» (General Service Conference-approved Literature).

2. Dr. Cain Arthur, «Alcoholics can recover-despite AA!», Saturday Evening Post, 19 Σεπτεμβρίου 1964.

3. Ἀπό τό ἐπίσημο, ἐγκεκριμένο φυλλάδιο τῆς 'Άδελφότητας «A brief guide to Alcoholics Anonymous», (General Service Conference-approved Literature).

4. Τά στοιχεῖα πού ἀκολουθοῦν ἔχουν ληφθεῖ ἀπό τή μελέτη τοῦ Bufe Charles, «Alcoholics Anonymous - Cult or Cure?», Sharp Press, 1998.

5. Ἐνθ' ἀνωτ.

της Γραφής, σέ διαλογισμό και λήψη «θείας καθοδήγησης». Και καθότι δέν ἄργησαν νά δροῦν και ἄλλους ἀλκοολικούς ἔκεινησε τό 1935 ἡ πρώτη μικρή ὁμάδα τῶν AA στό Akron, Ohio.

3. «Τό πρόγραμμά μας εἶναι πνευματικό, δέν εἶναι θρησκευτικό»

“Ενας ἀπό τούς βασικούς ἴσχυρισμούς τῶν AA εἶναι ὅτι δέν ἔχουν καμία σχέση μέθρησκεία, ἀλλά τό πρόγραμμά τους «εἶναι βασισμένο στήν ἀποδοχή ὁρισμένων πνευματικῶν ἀξιῶν»⁶. Πῶς μπορεῖ, ἔνα πρόγραμμα πού προβάλλεται ως «μή θρησκευτικό» νά στηρίζεται σέ «Δώδεκα Βήματα», ἀπό τά ὅποια τά ἔξι ὁμιλοῦν γιά Θεό; Πῶς μπορεῖ νά λείπει ὁ θρησκευτικός χαρακτήρας ὅταν τό βασικό κείμενο πού μελετοῦν και ἐφαρμόζουν πιστά, τό γνωστό ως «*Mεγάλο Βιβλίο*» ἔχει 132 ἀναφορές στή λέξη Θεός, 6 ἀναφορές στήν προσευχή και 8 ἀναφορές στό διαλογισμό⁷; Και ὅταν τά μέλη προτρέπονται, σύν τοῖς ἄλλοις, νά ἀποκτήσουν «ἀμεση και συντριπτική θεϊκή συνειδητότητα»⁸ γιά νά ἀπεξαρτηθοῦν⁹; «Τό Μεγάλο Βιβλίο –ή Βίβλος τῆς κίνησης τῶν AA– δέν ἔχει ἀλλάξει ἐδῶ και 70 χρόνια [δηλαδή ἀπό τότε πού γράφτηκε]. Δέν ἐπιτρέπεται νά πεῖς ὅτι τό διιδλίο ἔχει λάθη ἢ νά τό ἀμφισβήτησεις καθ' οίονδήποτε τρόπο... ‘Υπάρχουν συναντήσεις μεγάλων ὁμάδων ἀφιερωμένες στή συζήτηση τοῦ πόσο ὑπέροχο εἶναι τό διιδλίο. Δέν πρέπει ποτέ νά σταματήσεις νά τό διαδάζεις και νά τό ξαναδιαδάζεις» λένε οἱ Lilian και

Murdoch Macdonald, οἱ ὅποιοι ὑπῆρξαν μέλη τῶν AA γιά 20 περίπου χρόνια¹⁰.

Τό Μεγάλο Βιβλίο ἔχει 14 ἀναφορές στό «θαῦμα», 16 ἀναφορές σέ «πνευματικές ἐμπειρίες» και 137 ἀναφορές στό «Πνεῦμα/πνευματικό». Ἡ εἰσαγωγή στούς AA προϋποθέτει, ὅπως ἄλλωστε ὁμολογεῖ και ἡ Ἱδια ἡ ὁργάνωση, τήν ἀποδοχή «πνευματικῶν» ἐννοιῶν και πρακτικῶν στίς ὅποιες στηρίζεται τό πρόγραμμά τους τῆς «ἀπεξάρτησης».

4. Τό τυπικό πρόγραμμα «ἀπεξάρτησης» τῶν AA

A. “Ο νεοεισερχόμενος στήν ὁμάδα ἐνθαρρύνεται ἀρχικά νά παρακολουθήσει τουλάχιστον 90 συναντήσεις σέ 90 ἡμέρες και νά δρεῖ ἔναν καθοδηγητή / ὑποστηρικτή, ὁ ὅποιος εἶναι ἔνα παλαιότερο μέλος τῆς ὁργάνωσης πού ἔχει ἥδη δουλέψει τά «Δώδεκα Βήματα» και ἀναλαμβάνει νά καθοδηγήσει τό νέο μέλος στό πρόγραμμα.

B. “Ο νεοφερμένος ἐπικοινωνεῖ καθημερινά μέ τόν ὑποστηρικτή / καθοδηγητή του ὥστε νά μπορέσει νά «δουλέψει» τά «Βήματα».

C. Καθημερινή προσευχή ἢ / και διαλογισμός ὅπως προτείνεται στό «Ἐνδέκατο Βῆμα».

D. Καθημερινή ἐφαρμογή τοῦ «Δέκατου Βήματος».

E. “Υπηρεσία στήν ὁμάδα.

ΣΤ. Ἀποφυγή τοῦ πρώτου ποτοῦ¹¹.

Αὐτό τό πρόγραμμα πρέπει νά τηρεῖται «καθημερινά» και νά ἐφαρμόζεται «μία μέρα κάθε φορά»¹². Οἱ συναντήσεις τῶν AA λαβαί-

6. http://www.alcoholics-anonymous.org/default/en_about_aa_sub.cfm?subpageid=57&pageid=9 (ἡ ἐμφαση δική μας)

7. <http://helingresorce.org/book.cgi>

8. http://www.aa.org/bigbookonline/en_appendicell.cfm

9. ‘Ο ὁρος «θεϊκή συνειδητότητα» («God-consciousness») εἶναι ὁρος τῆς Νέας Ἐποχῆς, χρησιμοποιεῖται ἀπό πολλές αἵρετικές ὁμάδες και ἐκφοάζει τήν πεποίθηση ὅτι ὁ Θεός εἶναι ἔνα θεϊκό δυναμικό πού ὑπάρχει σέ ὅλους τούς ἀνθρώπους.

10. <http://www.timesonline.co.uk/printFriendly/0,,1-1506-1639433,00.html>.

11. http://en.wikipedia.org/wiki/Alcoholics_Anonymous

12. Ἐνθ’ ἀνωτ.

νουν χώρα σέ νοικιασμένες αἴθουσες, ξενοδοχεῖα, άκόμα και σέ υπόγεια έκκλησιδων¹³. Νά σημειωθεῖ ἐδῶ ὅτι οἱ ΑΑ ἐπιδιώκουν νά προσεγγίζουν ἐπαγγελματίες ύγειας, σχολεῖα, άκόμα και κληρικούς¹⁴ οἱ ὅποιοι δέν γνωρίζουν σχετικά.

Ἡ κάθε συνάντηση ἔχει συγκεκριμένο τυπικό, ἀπό τό ὅποιο δέν γίνεται σχεδόν ποτέ παρόκλιση. Κάθε συνάντηση ξεκινᾶ μέ σιγή ἐνός λεπτοῦ και στή συνέχεια μέ τήν «Προσευχή τῆς Γαλήνης»¹⁵. ቩ προσευχή αὐτή, πού γράφτηκε ἀπό τόν προτεστάντη Reinhold Niebuhr¹⁶, ἀπαγγέλλεται ἡ ψάλλεται δυνατά ἀπό ὅλα τά μέλη μαζί. Στή συνέχεια γίνεται ἀνάγνωση ἀπό τό Μεγάλο Βιβλίο. ቩ ἀνάγνωση αὐτή περιλαμβάνει και τά «Δώδεκα Βήματα» πού εἶναι ἡ βάση τοῦ ὅλου προγράμματος. Κατόπιν ἀπαγγέλλονται δυνατά και οἱ «Δώδεκα Παραδόσεις» οἱ ὅποιες εἶναι δόηγίες πού πρέπει νά ἀκολουθεῖ ἡ κάθε ὅμαδα ΑΑ¹⁷.

Τά μέλη πρέπει νά μιλήσουν στήν ὅμαδα, μεταξύ ἄλλων, και γιά τίς ἐμπειρίες τους μέ τό ἀλκοόλ, τά ἐπεισόδια πού εἶχαν, πῶς ἐφτασαν «στόν πάτο»¹⁸ και νά κάνουν και ἄλλες δημόσιες ἐξομολογήσεις. «Τά πιό παλιά μέλη κατευθύνουν τίς συζητήσεις στίς συναντήσεις, συνήθως μέ τρόπο αὐταρχικό, δογματικό, χειριστικό¹⁹ και ἐπιθετικό»²⁰. Στό τέλος ἡ συνάντηση κλείνει μέ προσευχή και ὅλοι μαζί ἐπαναλαμβάνουν τό σλόγκαν «Νά ἔρχεστε. Ἐχει

ἀποτέλεσμα!»²¹.

5. «Τά Δώδεκα Βήματα»

Τό ὅλο πρόγραμμα τῶν ΑΑ –ἄλλα και ὅλων τῶν παρεμφερῶν ὁργανώσεων– στηρίζεται στά «Δώδεκα Βήματα» και τίς «Δώδεκα Παραδόσεις». Αὐτά ἀποτελοῦν και τό κεντρικό δόγμα τῆς ὅμαδας. Τά «Βήματα» φαίνεται νά λειτουργοῦν μαγικῷ τῷ τρόπῳ και ὅποιος τά ἀσπάζεται και τά ἐφαρμόζει δέν ὑπάρχει περίπτωση νά ἀποτύχει²². Ποιά εἶναι ὅμως αὐτά τά «Δώδεκα Βήματα»;

Πρώτο Βήμα «Παραδεχτήκαμε ὅτι εἴμαστε ἀνίσχυροι στό ἀλκοόλ και ὅτι ἡ ζωή εἶχε ξεφύγει ἀπό τόν ἔλεγχό μας».

Ἄλλα «ἡ παραδοχή ὅτι εἶναι κάποιος ἀνίσχυρος ἀνοίγει μιά μοναδική δυνατότητα ἔλέγχου ἀπό ἔξωγενεῖς δυνάμεις, ὅπως εἶναι ἡ ὅμαδα και οἱ ἄλλοι ἀλκοολικοί πού ἀποτελοῦν τήν ὅμαδα»²³.

Δεύτερο Βήμα «Πιστέψαμε ὅτι μιά Δύναμη μεγαλύτερη ἀπό ἐμᾶς μπορεῖ νά μᾶς ἐπαναφέρει στήν ψυχική και πνευματική ύγεια».

Ἐδῶ θά πρέπει νά τονιστεῖ ὅτι αὐτή ἡ «Ἀνώτερη Δύναμη μπορεῖ νά εἶναι ὁ, τιδήποτε. Στούς νεοφερμένους λένε ὅτι αὐτή ἡ ἀνώτερη Δύναμη μπορεῖ νά εἶναι ὁ, τιδήποτε αὐτοί διαλέξουν. «Ἐνα πόμολο τῆς πόρτας, ἔνα οὐροδοχεῖο κ.τ.λ»²⁴, ἡ «ἡ ἴδια ἡ ὁργάνωση τῶν ΑΑ»²⁵.

13. Bufe Charles, «Alcoholics Anonymous - Cult or Cure?», κεφάλαιο 1, Sharp Press, 1998.

14. http://aa-hellas.tripod.com/pages/alles_omades.htm

15. <http://www.morerevealed.com/articles/devin.htm>

16. http://en.wikipedia.org/wiki/Serenity_Prayer

17. <http://www.morerevealed.com/articles/devin.htm>

18. Bufe Charles, «Alcoholics Anonymous - Cult or Cure?», κεφάλαιο 1, Sharp Press, 1998.

19. ቩ προσπάθεια χειραγώγησης (χειρισμοῦ) ἀποτελεῖ βασικό χαρακτηριστικό τῶν σεκτῶν.

20. <http://www.morerevealed.com/articles/devin.htm>

21. «Keep coming back. It works!» στό Bufe Charles, «Alcoholics Anonymous - Cult or Cure?», κεφάλαιο 1, Sharp Press, 1998.

22. <http://www.orange-papers.org/orange-spirrel.html> και μαρτυρίες πρώην μελῶν.

23. <http://www.morerevealed.com/articles/ther.htm>

24. Bufe Charles, «Alcoholics Anonymous - Cult or Cure?», κεφάλαιο 5, Sharp Press, 1998.

25. http://en.wikipedia.org/wiki/Alcoholics_Anonymous

Τρίτο Βῆμα «΄Αποφασίσαμε νά παραδώσουμε τή θέλησή μας και τή ζωή μας στή φροντίδα τοῦ Θεοῦ, ὅπως τόν αἰσθανόμαστε».

Πῶς ὅμως παραδίνεις τή θέληση και τή ζωή σου σ' ἔνα πόμολο τῆς πόρτας ἢ σ' ἔνα οὐροδοχεῖο;

Τέταρτο Βῆμα «Προσδήκαμε σέ μιά διερευνητική και ἄφοβη ἡθική ἀπογραφή τοῦ ἑαυτοῦ μας».

Πέμπτο Βῆμα «Παραδεχτήκαμε ἀπέναντι στό Θεό, στόν ἑαυτό μας και σ' ἔναν ἄλλο ἄνθρωπο τήν ἀκριβή φύση τῶν σφαλμάτων μας».

Αὐτό τό δῆμα δέν εἶναι τίποτε ἄλλο ἀπό τήν ἐξομολόγηση, ἀλλά τήν ἐξομολόγηση ὅπως τή δίδασκε τό «Γκρούπ τῆς Ὀξφόρδης». Δηλαδή: α) δημόσια ἐξομολόγηση β) μέ τό ζόρι γ) χωρίς πνευματικό.

Έκτο Βῆμα «Εἶμαστε ἐντελῶς ἔτοιμοι νά ἀφήσουμε τό Θεό νά ἀποσύρει ὅλα αὐτά τά ἐλαττώματα τοῦ χαρακτήρα μας».

Πῶς; Μέ τρόπο μαγικό; Χωρίς τή δική μας προσπάθεια και συνεργασία; Χωρίς τό μυστήριο τῆς μετανοίας και ἐξομολογήσεως;

Έβδομο Βῆμα «Ταπεινά Τοῦ ζητήσαμε νά ἀποσύρει τίς ἀτέλειές μας».

΄Αποκτᾶ κανείς ταπείνωση ἔτσι εὔκολα;

Όγδοο Βῆμα «Ταξινομήσαμε σ' ἔναν κατάλογο ὅλους τούς ἀνθρώπους πού διάφαμε και προθυμοποιηθήκαμε νά ἐπανορθώσουμε ὅτι κακό τούς εἴχαμε κάνει».

Ένατο Βῆμα «΄Επανορθώσαμε τό κακό σ' αὐτούς τούς ἀνθρώπους ὅποτε αὐτό ἦταν δυνατό και ὅταν αὐτό δέν ἔδιαπτε τούς ἵδιους ἢ τούς ἄλλους».

Δέκατο Βῆμα «Συνεχίσαμε νά κάνουμε τήν προσωπική ἐξέτασή μας και ὅταν εἴχαμε ἄδι-

κο, νά τό παραδεχόμαστε ἀμέσως».

Ένδεκατο Βῆμα «΄Επιδιώξαμε μέ τήν προσευχή και τό διαλογισμό νά βελτιώσουμε τήν συνειδητή ἐπαφή μας μέ τό Θεό, ὅπως Τόν αἰσθανόμαστε, προσευχόμενοι μόνον γιά νά μάθουμε τή θέλησή Του σχετικά γιά μᾶς και γιά ν' ἀποκτήσουμε τή δύναμη νά τήν πραγματοποιήσουμε». Και ἡ ἐπεξήγηση πού δίνεται: «**Ο διαλογισμός**²⁶ και ἡ προσευχή [εἶναι] τά κύρια κανάλια ἐπικοινωνίας μέ τήν Μεγαλύτερη Δύναμη. Σύνδεση μεταξύ τῆς αὐτοεξέτασης, τῆς αὐτοσυγκέντρωσης και τῆς προσευχῆς. Ἔνα ἀκλόνητο θεμέλιο γιά τή ζωή μας. Πῶς θά διαλογιστούμε; Ό διαλογισμός δέν ἔχει σύνορα. Μιά ἀτομική περιπέτεια». Ἀλλοῦ: «Καθαρίζουμε τό σπίτι μέ τήν οἰκογένεια ζητώντας κάθε πρωΐ σέ διαλογισμό ὁ Δημιουργός νά μᾶς δείξει τό δρόμο»²⁷ και «ζητοῦμε ἀπό τό Θεό ἔμπνευση, μιά διαισθητική σκέψη... ὅσο ὁ χρόνος περνάει διέπουμε ὅτι ἡ σκέψη μας δρίσκεται περισσότερο στό ἐπίπεδο τῆς ἔμπνευσης. Καταλήγουμε νά βασιζόμαστε σέ αὐτή. Συνήθως κλείνουμε τήν περίοδο τοῦ διαλογισμοῦ μέ μιά προσευχή»²⁸. Ἐδῶ θά πρέπει νά τονιστεῖ ὅτι γιά τό Χριστιανό ὁ διαλογισμός εἶναι ἀσυμβίδαστος μέ τήν προσευχή και ὅτι στόν ἀποκρυφισμό συχνά χρησιμοποιεῖται ὁ διαλογισμός γιά καθοδήγηση²⁹.

Δωδέκατο Βῆμα «΄Αφοῦ, σάν ἀποτέλεσμα τῶν δημάτων αὐτῶν, ἀποκτήσαμε ἔνα πνευματικό ξύπνημα³⁰ προσπαθήσαμε νά μεταφέρουμε τό μήνυμα αὐτό και σ' ἄλλους πού πάσχουν ἀπό ἀλκοολισμό και νά ἐφαρμόσουμε αὐτές τίς ἀρχές σέ ὅλες μας τίς ἐκδηλώσεις».

΄Εδῶ ἀρχίζει ἡ διάδοση τοῦ «μηνύματος» κατά τό πρότυπο τοῦ «Γκρούπ τῆς Ὀξφόρδης», ἀλλά και ἡ στρατολόγηση νέων μελῶν.

26. Ἡ ἔμφαση δική μας.

27. Big Book, σελίδα 83.

28. Big Book, σελίδα 87.

29. Ὁπως ἀποδεικνύεται ἀπό τά σχετικά κείμενα.

30. Ἡ ἔμφαση δική μας.

6. Η σχέση τοῦ προγράμματος μὲ τὸν ἀποκρυφισμό

Καταρχάς δέν μᾶς κάνει ἐντύπωση ὅτι, μολονότι τούς ἀπαγορεύεται, πουθενά στά «Δώδεκα Βήματα» δέ λέει ὅτι πρέπει νά κόψεις τό ποτό; Παράξενο δέν εἶναι; Λέει ὅμως νά μεταφέρεις τό μήνυμα τῆς πνευματικῆς ἐμπειρίας σου σέ ἄλλους καί νά ἐφαρμόσεις τά «Δώδεκα Βήματα» σέ δλη τή ζωή σου.

Ἐπειτα τό πρόγραμμα τῶν AA στηρίζεται σέ «Δώδεκα Βήματα», «Δώδεκα Παραδόσεις» καί «Δώδεκα Ἔννοιες τῆς Παγκόσμιας Ὑπηρεσίας». Ὁ ἀριθμός 12 θεωρεῖται γιά πολλούς ἀποκρυφιστές ἵερος ἀριθμός, ἀφοῦ παραπέμπει στά 12 ζώδια κ.τ.λ.³¹. Τό 12 «συνδέει τή ζωή τῶν ἀνθρώπων μέ τίς κινήσεις τοῦ οὐρανοῦ ἔτσι ὥστε νά ὑπάρχει ἐναρμονισμός μεταξύ τους»³².

Ἄς προσεχθεῖ ἀκόμη ὅτι οἱ AA ἀπεξαρτῶνται ἐπειδή «Ο Θεός πραγματοποίησε τό θαῦμα ἐκεῖ ὅπου [οἱ ἀνθρωποι] ἀπέτυχαν»³³. «Δέν μπορούσε πιά νά πιεῖ ἀκόμα κι ἄν ἥθελε. Ὁ Θεός εἶχε ἀποκαταστήσει τήν ὑγεία του. Τί εἶναι αὐτό παρά ἔνα θαῦμα θεραπείας;»³⁴. «Νά θυμᾶσαι ὅτι ὁ Θεός ἔχει κάνει θαύματα ἀνάμεσα μας»³⁵. Δηλαδή, ἀκολουθώντας τά «Δώδεκα Βήματα» ὁ Θεός εἶναι ὑποχρεωμένος νά κάνει τό θαῦμα Του. Αὐτό, ὅμως, εἶναι καθαρὰ ἀποκρυφιστική ἀντίληψη· στίς καταστάσεις μαγείας ὁ ἀνθρωπος ἐγωϊστικά ζητᾶ καί περιμένει νά λάβει αὐτό ἀκριβῶς πού θέλει, τήν ὡρα πού τό θέλει, ὅπως τό θέλει, ἔξαναγκάζοντας δῆθεν τό Θεό.

Ο μελετητής καί συγγραφέας Dave Hunt

συμπεραίνει ὅτι τά «Δώδεκα Βήματα» ἀνοίγουν τήν πόρτα στόν ἀποκρυφισμό εἰσάγοντας τά μέλη σ' ἓνα ψεύτικο Θεό»³⁶. Ο ἰδρυτής τῶν AA καί συγγραφέας τοῦ *Megálon Bioblíou*, Bill Wilson εἶχε, σύμφωνα μέ τήν ἐπίσημη βιογραφία του, σχέση μέ τόν ἀποκρυφισμό. «Ἐπί χρόνια ἔπειτα ἀπό τήν ἰδρυση τῶν AA τακτικές πνευματικές συγκεντρώσεις ἔξακολουθοῦσαν νά λαβαίνουν χώρα στό σπίτι τοῦ Wilson καί ἐπιδιώκονταν καί ἄλλες ἀποκρυφιστικές δραστηριότητες... Ὁ Bill “λάμβανε” ἀπό τόν κόσμο τῶν πνευμάτων μεγάλες προτάσεις... λέξη-λέξη ἔβγαιναν ἀπό μέσα του. Μόλις ξεκίνησε νά γράφει [τό Μεγάλο Βιόλιο] ζήτησε καθοδήγηση... Οι λέξεις ἄρχισαν νά ξεπηδοῦν μέ μιά ἐκπληκτική ταχύτητα. Ἔτσι τά “Δώδεκα Βήματα” εἶχαν πραγματικά ληφθεῖ κατά λέξη ἀπό τόν κόσμο τῶν δαιμόνων»³⁷ γράφει ὁ Dave Hunt.

Ἄς προσέξουμε ὅτι οἱ AA, ὅπως καί πολλές ἀποκρυφιστικές ὅμαδες, τονίζουν τήν ἔννοια τῶν «πνευματικῶν ἐμπειριῶν», ὥστε νά μπορέσει ὁ ἀλκοολικός νά ἀπεξαρτηθεῖ. «Μιά πνευματική ἐμπειρία ἥταν ἀπολύτως ἀναγκαία»³⁸, «ὑποφέρεις ἀπό μιά ἀσθένεια πού μόνο μιά πνευματική ἐμπειρία μπορεῖ νά νικήσει»³⁹ κ.τ.λ. Ἀλλά ἡ ἀναζήτηση «ἐμπειριῶν» πνευματικοῦ χαρακτήρα εἶναι ἴδιαιτέρως ἐπικίνδυνη, ἀφοῦ ὅδηγει συχνά σέ ἐμπειρίες πλάνης.

Τό πρώην μέλος τῶν AA Phil Shuster καταθέτει ὅτι «αὐτό πού μέ ἐνοχλοῦσε ἐκεῖ μέσα ἥταν τό προτεσταντικό ἥθος τῆς σωτηρίας διά τῆς πίστεως μόνο» καί δίνει ἐναν πολύ εὔστοχο συνοπτικό ὄρισμό τοῦ κινήματος: «οἱ AA εἶναι

31. <http://www.theosophy-nw.org/theosnw/ctg/tr-tz.htm>

32. Chetwynd Tom, «A Dictionary of Symbols», Paladin Grafton Books, 1982, σελίδα 290.

33. Big Book, σελίδα 128.

34. Big Book, σελίδα 57.

35. Big Book, σελίδα 133.

36. <http://www.rapture.com/resource/hunt/dh2.html>

37. Ἔνθ' ἀνωτ.

38. Big Book, σελίδα 155.

39. Big Book, σελίδα 44.

ένα περίεργο συνονθύλευμα νεοεποχίτικου άποκρυφισμού και προτεσταντικού εύαγγελισμού»⁴⁰.

Σύμφωνα μέ τό Λεξικό Αίρεσεων ή κίνηση τῶν AA «προωθεῖται ἀπό τή Θεοσοφική Κίνηση τῆς Ἀλίκης Μπέϊλυ»⁴¹. Πράγματι στό ἐνημερωτικό δελτίο τῆς κίνησης (World Goodwill) δρίσκουμε ἀρθρα πού διαφημίζουν τούς AA⁴² ἀλλά και ἐπαινετική ἀναφορά στήν πρακτική τῶν AA νά κάνουν συναντήσεις «εὐγνωμοσύνης»⁴³. Συχνά οἱ AA παρακινοῦνται νά γράφουν ἐκτός ἀπό τίς λίστες τῶν ἀμαρτιῶν τους και λίστες «εὐγνωμοσύνης» στίς ὅποιες πρέπει νά καταγράφουν ὅλα τά πράγματα γιά τά ὅποια εἶναι εὐγνώμονες. ”Οχι, δμως, πρός δοξολογία τοῦ Θεοῦ, ἀλλά διότι σύμφωνα μέ τίς θεοσοφικές ἀντιλήψεις «ἡ εὐγνωμοσύνη εἶναι μιά ἰσχυρή πνευματική ἐνέργεια... προσελκύει νέες ἐνέργειες»⁴⁴. Τόν Ἰανουάριο τοῦ 2000 ἡ Θεοσοφική Ἐταιρεία τοῦ Detroit παρουσιάζει τό θέμα «Θεραπεία Ἐθισμῶν: Δώδεκα Βήματα, Δώδεκα Παραδόσεις και ἡ Θεοσοφία» ὅπου τονίζεται ὅτι «ἡ θεοσοφία και ἡ θεραπευτική διαδικασία μέσω τῶν Δώδεκα Βημάτων συμπλέκονται και ἐπικαλύπτονται»⁴⁵. Καί τό Φεβρουάριο τοῦ 2005 ἡ Θεοσοφική Ἐταιρεία τῆς Ἀμερικῆς διοργανώνει τριήμερο πνευματικό φιτρή⁴⁶ μέ θέμα «Ἡ Θεοσοφία και τά Δώδεκα Βήματα τῶν Ἀλκοολικῶν Ἀνόνυμων»⁴⁷.

7. Εἶναι οἱ AA σέκτα;

Πολυάριθμες εἶναι οἱ μαρτυρίες πρώην μελῶν⁴⁸ ἀλλά και οἱ σχετικές τεκμηριωμένες μελέτες (τῶν ἀλκοολόγων Chafetz και Demone, τοῦ ψυχολόγου Cain, τῶν κοινωνιολόγων Alexander & Rollins, τῶν Ragge, Bufe, Trimpey κ.ἄ.), πού καταδεικνύουν ὅτι οἱ AA εἶναι σέκτα ἡ –στήν καλύτερη περίπτωση– ὅτι ἔχει τά χαρακτηριστικά σέκτας.

”Ας δοῦμε τί λένε οἱ δύο πρῶτες παραδόσεις. **Πρώτη Παραδόση:** «Ἡ κοινή μας εὐζωΐα πρέπει νά εἶναι ἡ πρώτη προτεραιότητα: ἡ προσωπική ἀνάρρωση ἔξαρταται ἀπό τήν ἐνότητα τῶν AA». **Δεύτερη Παραδόση:** «Γιά τόν δύμαδικό μας σκοπό δέν ὑπάρχει παρά μιά ἀπόλυτη ἀρχή, ἔνας φιλεύσπλαχνος θεός ὅπως ἐκφράζεται στήν δύμαδική μας συνείδηση». Γιά νά διατηρηθεῖ αὐτή ἡ «ἐνότητα τῆς δύμάδας» πού προστατεύεται ἀπό «τό θεό τῆς δύμάδας» χρησιμοποιοῦνται «τεχνικές χειρισμοῦ τοῦ νοῦ (διαλογισμός, ἀπαγγελίες διαφόρων σλόγκαν ...)»⁴⁹ και τά μέλη παροτρύνονται νά κάνουν παρέες μόνο μέ τά μέλη τῆς δύμάδας⁵⁰.

Ο ψυχολόγος και ἐρευνητής Dr. Arthur Cain παρακολούθησε ἀπό τό 1947 πάνω ἀπό 500 συναντήσεις τῶν AA γιά νά καταλήξει τό 1964 στό συμπέρασμά του: «οἱ AA ἔχουν γίνει μιά δογματική σέκτα πού ἐμποδίζει τήν ιατρική πρόοδο και παρακωλύει τήν ζωή πολλῶν μελῶν»⁵¹.

Ο Devin Sexson πρώην μέλος τῶν AA γρά-

40. Ἀπό τό ἀρχεῖο μας.

41. Ἀρχιμ. Χριστόφορου Τσιάκκα, «Ἐγκυκλοπαιδικό Λεξικό Θρησκειῶν και Αἰρέσεων», Ι. Μ. Τροοδιτίσσης, Κύπρος 2002, σελ. 27.

42. Γιά παράδειγμα τεῦχος 1, 1999 και αὐτά πού ἀναφέρονται στό ἀνωτέρω λεξικό.

43. <http://www.lucistrust.org/goodwill/wgn1004.shtml>

44. ”Ενθ ἀνωτ.

45. <http://tsdetroit.org/Assets/ach/jan-feb-2000.PDF>.

46. Τριήμερο κοινοβιακῆς ζωῆς μέ διδασκαλίες - σεμινάρια.

47. www.theosophical.org/programs/nationalprograms/steps.pdf

48. Στό ἀρχεῖο μας.

49. <http://www.morererevealed.com/articles/checklist.htm>

50. http://aa-hellas.tripod.com/pages/alles_omades.htm

51. <http://www.alcoholicsandrinksafelyagain.com/newpage6.html>

φει σέ άρθρο του μέ τίτλο «Μέθοδοι έλέγχου τοῦ νοῦ τῶν ΑΑ»: «”Οντας μέλος τῶν ΑΑ γιά πολλά χρόνια... θεωρῶ ὅτι τό πρόγραμμα τῶν ΑΑ εἶναι καταστροφική λατρεία (destructive cult) ἡ ὅποια χρησιμοποιεῖ δλες τίς μεθόδους έλέγχου τοῦ νοῦ γιά νά ἐνσωματώσει τά μέλη της σ’ ἔνα σύστημα πεποιθήσεων πού γκρεμίζει τήν προσωπικότητά τους, συνθλίβει τήν ἀνεξαρτησία τους καί δημιουργεῖ πολυάριθμες ψυχολογικά ἐπιζήμιες παρενέργειες»⁵². Στό συμπέρασμά του αὐτό κατέληξε ἀξιοποιώντας τήν ἐμπειρία πού εἶχε «ἀπό πρῶτο χέρι» καί ταυτόχρονα κάνοντας χρήση τοῦ μοντέλου BITE, τοῦ εἰδικοῦ γιά τίς σέκτες Steve Hassan. Τό μοντέλο BITE χρησιμοποιεῖται γιά νά καθοριστεῖ σέ ποιό βαθμό μιά διάδα ἐξασκεῖ μεθόδους έλέγχου τοῦ νοῦ καί περιλαμβάνει 4 κατηγορίες μέ τά κριτήρια τους: ἔλεγχος συμπειριφορᾶς, ἔλεγχος πληροφόρησης, ἔλεγχος σκέψεων καί ἔλεγχος συναισθημάτων⁵³.

Στούς ΑΑ ὁ στόχος εἶναι νά ἀποκτήσεις «πνευματικό ἔύπνημα». Αὐτό ὑποτίθεται εἶναι τό ἀποτέλεσμα τῆς «ἐργασίας τῶν Βημάτων». Τό πνευματικό ἔύπνημα ὑποτίθεται ὅτι θά προκαλέσει μιά «κατάσταση φωτισμοῦ τῆς συνείδησης», τήν ὅποια ὀνομάζουν «γαλήνη». ”Αν κανείς ἀποκτήσει «γαλήνη» θά ἀπελευθερωθεῖ ἀπό τά συναισθήματα τά δποια κατά τή διδασκαλία τους ὀδηγοῦν στήν ὑποτροπή. ”Εδῶ δηλαδή ἔχουμε ἔνα κύριο χαρακτηριστικό τῶν σεκτῶν πού εἶναι ἡ ἰσοπέδωση τῶν συναισθημάτων. Τά «Βήματα» θεωροῦνται ἀλάθητος δρόμος πρός τήν κατάσταση τῆς γαλήνης καί ἄν δέν τά καταφέρεις φταῖς ἐσύ, γιατί «δέν δούλεψες τό πρόγραμμα». ”Ετοι μπαίνει καί ἔνα ἄλλο χαρακτηριστικό τῆς σέκτας πού

εἶναι ἡ καλλιέργεια ἐνοχῆς. Τά μέλη ἀναγκάζονται νά δημιουργήσουν μιά νέα ταυτότητα βασισμένη στίς προσδοκίες τῆς διάδας. Ἡ ἐνοχή ἐνισχύεται μέ τίς τακτικές «ἐξομολογήσεις» στήν διάδα καί τή σύνταξη «ἡθικῶν ἀπογραφῶν»⁵⁴.

Τό 1984 δύο κοινωνιολόγοι ἀπό τήν Καλιφόρνια, γιά νά κάνουν ἔρευνα, μπῆκαν στόν κόσμο τῶν ἀλκοολικῶν καί παρακολούθησαν ἐπί μῆνες τίς συναντήσεις τους, ἡ μία μάλιστα προσποιούμενη ὅτι εἶναι ἀλκοολική ἡ ἴδια. Τό ἀποτέλεσμα αὐτῆς τῆς προσπάθειας ἦταν μία σημαντική μελέτη μέ τίτλο «ΑΑ: ἡ Αθέατη Σέκτα»⁵⁵. Οἱ ἔρευνητές κατέληξαν: «Οἱ ΑΑ χρησιμοποιοῦν δλες τίς μεθόδους πλύσεως ἐγκεφάλου πού χρησιμοποιοῦν καί οἱ σέκτες. ”Ο ἰσχυρισμός μας εἶναι ὅτι ἡ ΑΑ εἶναι σέκτα»⁵⁶.

8. Τά παρακλάδια τῶν ΑΑ καί οἱ παράλληλες διάδεις τῶν «Δώδεκα Βημάτων»

Τό 1950 ἴδρυθηκε ἀπό τή Lois σύζυγο τοῦ Bill Wilson ἡ ’Αλ-Ανόν, ἡ διάδα τῶν «Δώδεκα Βημάτων» γιά τούς συγγενεῖς τῶν ἀλκοολικῶν⁵⁷. Τό πρόγραμμά τους εἶναι ἀκριβῶς βασισμένο στούς ΑΑ μέ τά «Δώδεκα Βήματα», τίς «Δώδεκα Παραδόσεις» καί τίς «Δώδεκα ”Ἐννοιες τῆς Παγκόσμιας Υπηρεσίας»», μέ τόν ἴδιο τρόπο λειτουργίας καί τήν ἴδια διοικητική δομή. Στή συνέχεια δημιουργήθηκε ἡ διάδα, γιά τά παιδιά τῶν ἀλκοολικῶν. Σήμερα ἔχουν ἔπειδήσει ἵσως πάνω ἀπό 100 διαφορετικά προγράμματα «Δώδεκα Βημάτων» βασισμένα ἀκριβῶς στό μοντέλο τῶν ΑΑ καί ὅ,τι αὐτό συνεπάγεται. ”Ενδεικτικά: Ναρκομανεῖς ’Ανώνυμοι, Νάρ-’Ανόν (γιά τούς συγγενεῖς καί φίλους τῶν Ναρκομανῶν), Νικοτινομανεῖς

52. <http://www.morerevealed.com/articles/devin.htm>

53. ’Από ὅπου καί τά ἀρχικά BITE: Behavior, Information, Thoughts and Emotions

54. Αὐτή ἡ ἀνάλυση τοῦ Sexson ἐπιβεβαιώνεται καί ἀπό ἄλλες μαρτυρίες καί μελέτες.

55. Alexander F., Rollins, R. «Alcoholics Anonymous: The Unseen Cult», California Sociologist, vol 7, no 1, χειμώνας 1984.

56. <http://oldweb.uwp.edu/academic/criminal.justice/aacult01.htm>

57. <http://en.wikipedia.org/wiki/Al-Anon/Alateen>

’Ανώνυμοι, ’Ανώνυμες Οίκογένειες (γιατί τίς οίκογένειες τῶν ἐθισμένων), ’Υπερφάγοι ’Ανώνυμοι, ’Ανώνυμοι Διατροφικῶν Διαταραχῶν, Τζογαδόροι ’Ανώνυμοι, Gam Anon (γιατί τούς συγγενεῖς καὶ φίλους τῶν τζογαδόρων), Σεξουμανεῖς ’Ανώνυμοι, ’Εργασιομανεῖς ’Ανώνυμοι, ’Οφειλέτες ’Ανώνυμοι, Συναισθηματικά ’Εξαρτημένοι ’Ανώνυμοι, Καταθλιπτικοί ’Ανώνυμοι, Χριστιανοί ’Ανώνυμοι... Αὐτή ἡ τελευταία διμάδα «βοηθᾶ» στήν ἀπεξάρτηση ἀπό τὸ Χριστιανισμό, τὸν δόποιο καὶ θεωροῦν ἐθισμό καὶ πλάνη. Καὶ νά ποῦμε ἐδῶ ὅτι μόνο στίς ΗΠΑ πάνω ἀπό ἓνα ἑκατομμύριο ἀνθρωποι κάθε χρόνο ὁδηγοῦνται στούς ’Αλκοολικούς ’Ανώνυμους καὶ τούς Ναρκομανεῖς ’Ανώνυμους ἐξαναγκαζόμενοι ἀπό τὰ δικαστήρια καὶ τούς ἐργοδότες τους⁵⁸, παρόλο πού 2 διμοσπονδιακά δικαστήρια καὶ 2 ἀνώτατα δικαστήρια⁵⁹ ἔχουν ἀποφανθεῖ ὅτι ἡ πρακτική αὐτή παραδιάζει τὴν σχετική διάταξη τῆς πρώτης τροποποίησης τοῦ Συντάγματος σχετικά μὲ τήν ἐλευθερία τῆς θρησκείας⁶⁰.

9. Ἐνδεικτικά συμπεράσματα

’Ο Dr Marc Kern, ὁ δόποιος ἀσχολεῖται ὡς εἰδικός μέ τὸν ἐθισμό ἐδῶ καὶ 30 χρόνια, ἐπισημαίνει: «Τά μεγαλύτερα προβλήματα πού ἔχω ἐγώ καὶ οἱ συνάδελφοί μου μέ τίς προσεγγίσεις τῶν “Δώδεκα Βημάτων” εἶναι ὅτι οἱ ΑΑ, ὅπως ἐπίσης καὶ τά κερδοφόρα ὑποπροϊόντα τους, οἱ Ναρκομανεῖς ’Ανώνυμοι, οἱ ’Υπερφάγοι ’Ανώνυμοι, οἱ Τζογαδόροι ’Ανώνυμοι δέν στηρίζονται στήν ἐπιστήμη, πρᾶγμα πού σημαίνει ὅτι δέν ἐνσωματώνουν νέα γνωστικά καὶ ἐρευνητικά δεδομένα... Ἡ θεραπεία τοῦ στύλ τῶν ΑΑ ἔχει ἀποτέλεσμα μόνο γιά τό 5% τῶν συμμετεχόντων. Αὐτή ἡ στατιστική προέρχεται

ἀπό δύο πηγές: μία ἀνεξάρτητη ἀμερικανική κρατική ἐρευνα καὶ ἀπό ἐρευνης τῶν ἵδιων τῶν μυστικῶν μελῶν τῶν ΑΑ, ὅπως πρόσφατα ἀποκαλύφθηκαν ἀπό τήν ὁμάδα Pen καὶ Teller στό κανάλι Showtime»⁶¹.

Τελικά τί ἀποκομίζει κανείς μετέχοντας σέ πρόγραμμα τῶν «Δώδεκα Βημάτων»; ”Ας ἀκούσουμε κάποια πρώην μέλη τῶν ΑΑ⁶²:

«Ο ἐξαναγκασμός σέ διάφορες μορφές εἴναι ἡ κύρια τεχνική στρατολόγησης».

«Μετανιώνω πού χειραγωγήθηκα στή θρησκεία τῶν ΑΑ καὶ προσήλκυσα καὶ ἄλλους. Οἱ ΑΑ μέ ἔκαναν νά νομίζω ὅτι εἶμαι ἄχρηστος χωρίς αὐτούς... μακάρι νά μποροῦσα νά πῶ σέ δλους νά μείνονν ὅσο πιό μακριά ἀπό τούς ΑΑ μποροῦν».

«Τό πρόγραμμα καθιστᾶ δύσκολη τήν ἀποχώρησή σου γιατί πρῶτον σοῦ λένε ὅτι θά φύγεις καὶ θά πεθάνεις καὶ δεύτερον σέ ἔχουν κάνει νά εἴσαι ἐξαρτημένος ἀπό τήν ἀδελφότητα... Εἶναι ἔνα ἀρρωστο μέρος ἡ ΑΑ καὶ ἡ ’Αλ-Άνόν. Δέν μπορῶ νά σᾶς περιγράψω δλη τήν κακομεταχείριση, τά ψέματα, τίς ἀπάτες, τή χειραγώηση».

«Η ΑΑ εἶναι σέκτα. Καί ὅπως οἱ περισσότερες σέκτες καταστρέφει οίκογένειες. Ἀντίθετα ὅμως ἀπό τίς περισσότερες σέκτες, ὁ κόσμος δέν γνωρίζει ὅτι εἶναι σέκτα».

«Μισῶ αὐτούς τοὺς ἀνθρώπους. Δέν δίνονν δεκάρα γιά κανέναν. Τό μόνο πού τούς νοιάζει εἶναι τό τέλειο πρόγραμμά τους».

«Η ἐμπλοκή μέ τά “Δώδεκα Βήματα” εἶναι κατά τή γνώμη μου θρησκεία».

«Εἶναι ἀδύνατον νά ἐργαστεῖ κανείς τά “Δώδεκα Βήματα” χωρίς νά πιστέψει στήν ἐκδοχή τοῦ Θεοῦ τῶν ΑΑ: ἔνας Θεός - δικτάτορας πού θά σέ σκοτώσει, ἀν δέν πιστέψεις σ'

58. http://groups.yahoo.com/group/12-Step_Coercion_Watch

59. Τῆς πολιτείας τοῦ Tennessee καὶ τῆς πολιτείας τῆς Νέας Υόρκης.

60. http://groups.yahoo.com/group/12-Step_Coercion_Watch

61. <http://www.alcoholicsandrinksafelyagain.blogspot.com/>

62. Ἀπό τό ἀρχεῖο μας.

Αντόν, καί πού θά σέ εὐλογήσει μέ νηφαλιότητα, ἀν πιστέψεις».

«Ἡ ἀρραβωνιαστικά μου καί ἐγώ φύγαμε ἀπό τὴν AA γιατί πιστεύουμε καί οἱ δύο ὅτι εἶναι σέκτα. Ἡμονν στὴν AA 4 χρόνια... Ὁ ἄλλος σπουδαῖος φίλος τῆς ἀδελφότητας οιχνόταν στά νεαρά κορίτσια».

«Ὅταν ἥμουν ἀκόμα ὀπαδός τῶν Βημάτων αἰσθανόμονν συνέχεια ὅτι εἴχα ἔνα Big Brother νά μέ παρακολουθεῖ: ἦταν ἡ ἀστυνομία AA, ὅχι ἡ Ἀνώτερη Δύναμή μουν».

«Ως ἐνήλικος ἥμουν συνηθισμένος νά ἀποφεύγω τὴν πραγματικότητα... ἐνῶ πήγαινα στούς AA ἀπό τό 1988 δέν μοῦ τό ἔδειξαν αὐτό. Χρειάστηκε νά ἀποπρογραμματιστῶ ἐντελῶς ἀπό τούς Ἀλκοολικούς Ἀνώνυμους καί Ναρκομανεῖς Ἀνώνυμους γιά νά τό καταλάβω».

«Σοῦ λένε ὅτι μόνο ἔνας ἀλκοολικός καταλαβαίνει ἔναν ἀλκοολικό καί γι' αὐτό αὐτοί εἶναι οἱ πιό κατάλληλοι ἀνθρωποι γιά νά ἀσχοληθοῦν μέ τὴν ἀσθένειά σουν. Αὐτό πού δέν θά ἀκούσεις εἶναι ὅτι εἴσαι ὑπόλογος γιά τίς ἐπιλογές καί τίς πράξεις σουν. Τό δόγμα τῶν "Δώδεκα Βημάτων" δέν τό διδάσκει αὐτό».

«Προερχόμονν ἀπό ἔνα διαλυμένο σπίτι καί κάπνιζα χόρτο καί ἔπινα γιά νά ξεφύγω, ἀπό τὴν ἥλικια τῶν 14-22 ἔτῶν. Χρειαζόμονν θερα-

πεία καί νά μάθω νά ξῶ. Ἐντί γι' αὐτό μπλέχτηκα στή σέκτα γιά 15 χρόνια... Αὐτό τό πρόγραμμα εἶναι τόσο πλανημένο καί ὅμως παραμένει σέ ισχύ γιά νά μπλοκάρει τὴν ἀληθινή θεραπεία γιά τούς ἀνθρώπουνς».

10. Ἐπίλογος

«Ἀνθρωποι πονεμένοι, δυσκολεμένοι, ταλαιπωρημένοι. Ἀνθρωποι πού ὁδηγοῦνται ἀπό τή μία ἐξάρτηση στήν ἄλλη, ἀνθρωποι πού κινδυνεύουν νά χάσουν τή ζωή τους, τήν πίστη τους, τή σχέση τους μέ τόν ἀληθινό Θεό, τό πρόσωπό τους. Ἀνθρωποι πού μπορεῖ νά χρησιμοποίησαν ἀνεπιτυχῶς διάφορα θεραπευτικά μοντέλα, ἀνθρωποι πού χρειάζονται τήν προσοχή καί τήν προσευχή μας. Ἀνθρωποι πού θά ἄξιζαν νά γνωρίσουν τήν ἀληθινή θεραπευτική τῆς Ἐκκλησίας, τή θεραπεία μέ τή δοήθεια τῶν μυστηρίων τῆς Ἐκκλησίας καί ἐνός καλοῦ πνευματικοῦ, πού δέν θά χρειαζόταν εἰδικές γνώσεις καί εἰδικές μεθοδολογίες γιά νά τούς θεραπεύσει, παρά μόνο ἀγάπη, ταπείνωση καί ἀγιοπνευματικό φωτισμό. Ἀν καί ἐφόσον ἥθελαν καί οἱ ἴδιοι νά προσπαθήσουν, ἐν πλήρει ἐλευθερίᾳ, χωρίς μαγικές μεθοδολογίες, κάνοντας ENA καί μόνο βῆμα. Τό βῆμα τῆς μετανοίας.

‘Ο Γέρων Ἐφραίμ ὁ Κατουνακιώτης γιά τόν Οίκουμενισμό

Συχνά ἔλεγε [ὁ Γέρων Ἐφραίμ ὁ Κατουνακιώτης] ὅτι ὁρισμένες βαριές ἀμαρτίες τίς αἰσθανόταν σάν δυσοσμία. «Ἡ ἀμαρτία ἔχει ἀποφορά». Ἔτσι διηγεῖτο ὅτι ὁ γέρος-Ιωσήφ εἶχε αἰσθανθεῖ δυσωδία, ὅταν τόν πλησίασε κάποιος δαρβινιστής, καί μέ τή συζήτηση ἀποδείχθηκε τοῦ λόγου τό ἀληθές. Ἀλλά καί ὁ ἴδιος ὁ Γέροντας ἀποροῦσε πῶς δέν αἰσθάνεται ἀποφορά ἀπό κάποιον πού δήλωνε δουδιστής. «Κάποια στιγμή ἐπίτηδες κάθισα δίπλα του. Πώ! βρῶμα πού αἰσθάνθηκα», ἔλεγε κάνοντας τόν χειρότερο μιροφασμό.

«Οταν δέ κάποιος ἐπίσκοπος τόν ρώτησε μέ κάποιον τρίτο γιά τόν οίκουμενισμό, ἔκανε προσευχή, γιά νά τόν πληροφορήσει ὁ Θεός. «Μία δυσωδία μέ γεύση ξυνή, ἀλμυρή, πικρή... Νά! αὐτό ἦταν τό ἀποτέλεσμα», ἔλεγε μέ ἀποτροπιασμό.

‘Ἐκ τοῦ διδλίου Γέροντας Ἐφραίμ ὁ Κατουνακιώτης, ἔκδ. ‘I. Ἡσυχαστηρίου ‘Ἄγιος Ἐφραίμ’, Κατουνάκια Ἀγίου’ Ορους, 2000, σ. 144).

50 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΑ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΑΝΑ ΣΤΗΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ*

Τό απόγευμα της 6ης Σεπτεμβρίου 1955 όλα φαινόταν ήρεμα. Μιά μικρή όμαδα φοιτητῶν ήταν συγκεντρωμένοι στήν Πλατεία τοῦ Ταξίμ, στήν κορυφή τοῦ Πέρα, διαδηλώνοντας ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος. Ἡ Ἑλλάδα ήταν πάντα διασπορά τῆς Ελλάδος. Ἡ Ελλάδα ήταν πάντα διασπορά τῆς Ελλάδος. Ἡ Ελλάδα ήταν πάντα διασπορά τῆς Ελλάδος.

Οἱ πέντε μεγάλοι δρόμοι πού ὁδηγοῦσαν στήν Πλατεία Ταξίμ γέμισαν ξαφνικά μέντον μαινόμενο ὄχλο δηλισμένο μέ τσεκούρια, φτυάρια, ρόπαλα, σκεπάρνια, σφυριά καί σιδερένιους λοστούς πού φώναζε «Kahrolsun giavourlar!» (Ἀνάθεμα στούς γκιαούρηδες!) καί «Yikin, kirin, giavourdur!» (Σπάστε, γκρεμίστε εῖναι γκιαούρηδης!).

“Οταν μαζεύτηκαν 50.000 περίπου ἀτομα, ἀλαλάζοντος ὄχλου, μπῆκε σέ ἐφαρμογή ἡ ἐπόμενη φάση τοῦ σχεδίου: Καταστροφή ὅλων τῶν ἑλληνικῶν περιουσιῶν καί βεδήλωση ὅλων τῶν Ἱερῶν καί Ὁσίων τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Πόλης. Οἱ ὁδηγίες πού εἶχαν δοθεῖ ήταν νά μή μείνει τίποτα ὄρθιο.

‘Ακολούθησαν ὥρες πραγματικῆς κόλασης.

Ἐνα μέρος τοῦ ὄχλου κινήθηκε στό Istiklal Caddesi, τό περίφημο Πέρα, πού στό ἔνα χιλιόμετρο τῆς διαδρομῆς του εἶχε, σάν τό πιό φημισμένο ἐμπορικό κέντρο τῆς Πόλης, 700 περίπου μαγαζιά πού τό συντριπτικό τους ποσοστό ἀνήκε σέ Ἑλληνες.

Χρυσαφικά μεγάλης ἀξίας λεηλατήθηκαν μέσα σ’ ἐλάχιστα λεπτά ἀπ’ τούς συμπλεκόμενους μεταξύ τους διαδηλωτές. “Οταν ὁ ὄχλος ἐφθασε στήν ἐκκλησία τῆς Ἀγίας Τριάδος, δίστασε πρός στιγμήν. Οἱ δισταγμοί ξεπεράστηκαν ὅταν ἀκούστηκαν οἱ κραυγές «Ἀνάθεμα στούς ἀπιστους!», «Ἀνάθεμα στούς ἀπιστους!» καί ὁ ὄχλος εἰσέβαλε στήν ἐκκλησία. ”Ο, τι κινητό ὑπῆρχε στόν ναό καταστράφηκε ἡ βεδηλώθηκε. Εἰκόνες, ἀγια σκεύη, φάσα ήταν ὁ στόχος τοῦ μανιασμένου ὄχλου.

Τά στασίδια καί ὁ θρόνος τῆς ἐκκλησίας καταστράφηκαν ὅταν μιά καινούρια όμαδα εἰσέβαλε στό Ναό μεταφέροντας πετρέλαιο γιά νά τόν κάψει.

Τελικά ὁ Ναός τῆς Ἀγίας Τριάδας τοῦ Πέρα δέν κάηκε καί θά παραμείνουν γιά πάντα ἄγνωστοι οἱ λόγοι γιά τούς διποίους οἱ Τοῦρκοι δέν κατάφεραν νά τόν κάψουν.

Τό Πέρα μέσα σέ λίγες ὥρες ἀρχισε νά ἀλλάζῃ ὅψη. Ὁ δρόμος ἀποκτοῦσε ἔνα περίεργο ὑπόστρωμα, πού ἦταν ἔνα μίγμα ἀπ’ τά πράγματα πού καταστρέφοταν: μηχανήματα, γούνες, οολόγια, παπούτσια, λάδια, τυριά, ὑφάσματα, πιατικά, φούρνα, διάφορα ἄλλα εἰδη τροφίμων καί ἔνδυσης, ἀνακατεμένα, κάτω ἀπ’ τό βάρος τοῦ ὄχλου πού κινιόταν συνεχῶς, δημιουργησαν σιγά-σιγά μιά ὑπερυψωμένη μάξα λασπώδη καί λιγδερή.

.....

Στό μεταξύ τό σχέδιο τῆς καταστροφῆς ὅλων τῶν ἑλληνικῶν περιουσιῶν τῆς Πόλης δρισκόταν σέ πλήρη ἐξέλιξη: ‘Εκατό διμάδες ἐκτελοῦσαν τό φρικιαστικό τους ἔργο σέ μιά τεράστια ἔκταση ἀπ’ τόν Βόσπορο ὡς τή Θάλασσα τοῦ Μαρμαρᾶ.

Οἱ ἐπί κεφαλῆς τῶν διαδηλωτῶν μέ καταλόγους σπιτιῶν καί καταστημάτων τῶν Ἑλλήνων, διεύθυναν τίς διμάδες τοῦ ὄχλου.

‘Ηταν ἔνας δραγανωμένος τυφώνας πού σάρωνε τά πάντα στό πέρασμά του. Δεκάδες Ἑλληνες πολίτες καί κληρικοί κακοποιήθηκαν. Λεηλατήθηκαν ἡ παραδόθηκαν στίς φλόγες 73 ἑλληνικές ἐκκλησίες. Καταστράφηκαν εἰκόνες, ἀγιογραφίες καί σκεύη ἀνεκτίμητης ιστορικῆς καί ἀρχαιολογικῆς ἀξίας. Καταστράφηκαν ὀλοσχερῶς καί τά 26 ἑλληνικά σχολεῖα. ‘Η Πατριαρχική Σχολή τοῦ Φαναρίου πού ἰδρύθηκε τό 1453 καί ἡ Θεολογική Σχολή τῆς Χάλκης ὑπέστησαν τό μένος τοῦ ὄχλου μέ ἰδιαίτερη δαρδαρότητα. Τό Ζάππειο Λύ-

* ‘Ως ἔνα μικρό μνημόσυνο στά θύματα τοῦ τραγικοῦ ἐκείνου Σεπτεμβρίου τοῦ 1955 καί ὡς μία ἀφορμή μνήμης ἀλλά καί προοδηληματισμοῦ γιά τό σήμερα τῆς «έλληνοτουρκικῆς φιλίας» καί τῆς «εὐρωπαϊκῆς προοπτικῆς» τῆς γείτονος, δημοσιεύουμε ἀποσπάσματα ἀπό τό ὡραῖο βιβλίο τοῦ κ. Λεωνίδα Κουμάκη Τό θαῦμα, γ’ ἔκδοση, Ἀθήνα 1996, σσ. 41-74.

κειο δέχτηκε τήν έπιδρομή του δύχλου πού κατρακύλησε άπ' τίς μεγάλες μαρμάρινες σκάλες τό άγαλμα του εύεργέτου του Σχολείου Κωνσταντίνου Ζάππα και κατέστρεψε δχι μόνο θρανία, πιάνο, αἴθουσα τελετῶν ἀλλά ἔκανε και τεράστια ζημιά στίς τοιχογραφίες πού κοσμούσαν τό έσωτερικό του σχολείου. 4.340 έλληνικά καταστήματα λεηλατήθηκαν και καταστράφηκαν. 2.600 σπίτια Ἐλλήνων δρέθηκαν στό μάτι του χυκλώνα και παραδόθηκαν στό μένος και τήν πρωτοφανή λύσσα του δύχλου. Ρημάχτηκαν κυριολεκτικά και καταστράφηκαν τά γραφεῖα και τά πιεστήρια τῶν τριῶν μεγάλων έλληνικῶν ἐφημερίδων τῆς Κωνσταντινούπολης.

Στό Ἐλληνικό νεκροταφεῖο του Σισλί μία διμάδα τυφλωμένων ἀπ' τό μίσος διαδηλωτῶν ἐπί δύο όλόκληρες ὕρες κατέστρεψε τάφους και σταυρούς, ἔσκαβε τούς πιό πρόσφατους και ἔδραξε ἔξω τά πτώματα μαχαιρώνοντας και κομματιάζοντάς τα.

Στήν Παναγία τῶν Βλαχερνῶν, πού χτίστηκε πάνω στά θεμέλια Βυζαντινοῦ ναοῦ του 470 μ.Χ., ὁ δύχλος τῶν διαδηλωτῶν κατέστρεψε μέ ἀπίστευτη μανία ὅ,τι οί Ἐλληνες κατάφεραν νά διατηρήσουν γιά χίλια τετρακόσια ὄγδόντα πέντε χρόνια.

Στόν Ἀγιο Γεώργιο στά Ψωμαθιά, μιά ἐκκλησία χτισμένη τόν 130 αἰώνα πού οί Τουρκοί δύνομαζαν kanli kilise (ματωμένη ἐκκλησία) ἀπ' τό αἷμα πού ἔχυσαν στό σημεῖο ἐκεῖνο τήν ἥμέρα τῆς ἄλωσης τῆς Κωνσταντινούπολης, ἡ μανία τῶν διαδηλωτῶν μετέτρεψε τήν ἰστορική ἐκκλησία σέ σωρό ἐρειπίων.

Στήν Ἱερά Μονή τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, γνωστή σάν Βαλουκλιώτισσα, οί ἀστυνομικοί και ὁ νυχτοφύλακας πού ὑποτίθεται ὅτι τή φύλαγαν, καθοδήγησαν τόν δύχλο στήν καταστροφή και στή λεηλασία του ἰστορικοῦ Μοναστηριοῦ. Καί οί τρεῖς μοναχοί πού δρισκόταν τή νύχτα τῆς δης Σεπτεμβρίου στό Μοναστήρι εἴτε θανατώθηκαν είτε βασανίστηκαν.

Ο 90χρονος μοναχός Χρύσανθος Μαντᾶς δρῆκε τραγικό θάνατο μέσα στίς φλόγες τῆς φωτιᾶς πού ἄναψαν γιά νά τόν κάψουν. Ο 60χρονος ἡγούμενος, ἐπίσκοπος Παμφιλίου Γεράσιμος, βασανίστηκε και τραυματίστηκε βαρειά στό κεφάλι. Ο 35χρονος Ἱερέας Εὐάγγελος χτυπήθηκε και βασανίστηκε. Ο δύχλος

ἀπαιτοῦσε τή σταύρωσή του πού τελικά δέν ἔγινε, γιατί οί διαδηλωτές ἥθελαν νά ἀπολαύσουν μία ἀργή και σαδιστική σταύρωση, ἀλλά καθυστέρησαν πολύ, τούς πρόλαβε ὁ Στρατιωτικός Νόμος πού κηρύχτηκε τά μεσάνυχτα και φοβήθηκαν τίς συνέπειές του.

Οι Πατριαρχικοί Τάφοι και τά σκηνώματα τῶν μεγάλων εύεργετῶν τοῦ Γένους πού ἀπό τό 1850 και μετά τοποθετοῦντο στόν αὐλόγυρο τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, καταστράφηκαν μέ καννιβαλική μανία. Οι Πατριαρχικοί Τάφοι ἀνοίχτηκαν και τά δοτᾶ τῶν νεκρῶν σκορπίστηκαν στούς δρόμους.

21 έλληνικά ἐργοστάσια καταστράφηκαν ὀλοκληρωτικά. Σέ δσα δρισκόταν στά παράλια τοῦ Βοσπόρου οί μηχανές και τά ἐργαλεῖα πετάχτηκαν στή θάλασσα.

110 έλληνικά ἑστιατόρια και ἔνοδοχεῖα λεηλατήθηκαν, καταστράφηκαν ἡ παραδόθηκαν στίς φλόγες. Καί τά 27 έλληνικά φαρμακεῖα λεηλατήθηκαν και καταστράφηκαν.

Οι διασμοί γυναικῶν, ἀνεξάρτητα ἀπ' τήν ἡλικία τους, ὑπολογίζεται ὅτι ἔπερασαν τούς 200 τή νύχτα ἐκείνη, ἐνῶ παρέμεινε ἄγνωστος ὁ τελικός ἀριθμός τῶν νεκρῶν, πού ἔπερασε τούς 20, παρ' ὅλο πού οί δόδηγίες πού εἶχαν δοθεῖ ἀπαγόρευαν τίς δολοφονίες.

.....

Τό δργανωμένο σχέδιο τῆς ὀλοκληρωτικῆς καταστροφῆς τῶν περιουσιῶν τῶν Ἐλλήνων τῆς Κωνσταντινούπολης διήρκεσε 6 ὕρες περίπου.

Στίς 12 τά μεσάνυχτα και, ἀφοῦ οί τέλεια δργανωμένες διμάδες εἶχαν σχεδόν ὀλοκληρώσει τό ἐργο τους, ἡ Τουρκική Κυβέρνηση εύαρεστήθηκε νά κηρύξει Στρατιωτικό Νόμο σέ μιά Πόλη παραδομένη στίς φλόγες. Τό σχέδιό τους σημείωσε καταπληκτική ἐπιτυχία. Τό σύνολο σχεδόν τῶν έλληνικῶν περιουσιῶν καταστράφηκε. Ο έλληνικός πληθυσμός τρομοκρατήθηκε. Οι ἀπειλές γιά τή ζωή ὅσων εἶχαν ἐπιβιώσει ἦταν διάχυτες στήν ἀτμόσφαιρα. Ο στόχος τους λαβώθηκε θανάσιμα. Ο Ἐλληνισμός τῆς Κωνσταντινούπολης δέν ἐπρόκειτο νά συνέλθει ποτέ ἀπό τό χτύπημα τῆς νύχτας αὐτῆς. Σιγά-σιγά καραβάνια ὀλόκληρα ἀπό Ἐλληνες ἐγκατέλειπαν τήν Βασιλεύουσα γιά νά ἔξασφαλίσουν τούλαχιστον τή ζωή τους.

.....

[η θεία δίκη]

Τό χωριό Γκέρζε της Μικρᾶς Ασίας ἀπ' τό δόποιο προερχόταν οι περισσότεροι Λαζοί ἐπιδρομεῖς, λίγες διδομάδες μετά τά γεγονότα, κα-

τα στράφηκε τελείως ἀπό μεγάλη πυρκαγιά, ἐνώ δύο ἄλλα χωριά, πού ἐπίσης συμμετεῖχαν στήν ἐπιδρομή, ἵσοπεδώθηκαν κυριολεκτικά ἀπό ἴσχυρό σεισμό.

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣ

Γέροντος Ἐφραίμ Φιλοθεῖτου, Ἡ τέχνη τῆς σωτηρίας, Ὁμηρος, τόμος Α', ἔκδ. Ἰ. Μ. Φιλοθέου, Ἀγιον Ὅρος 2005 σσ. 490, σχῆμα 14,5x21, δεμένο.

Ἡ Ἱερά Μονή Φιλοθέου καί ἡ ἀξιόλογη Ἀδελφότητά της, ἀπό τήν ὁποία ἐπανδρώθηκαν καὶ ἄλλα μοναστήρια ἐντός καὶ ἐκτός Ἀγίου Ὅρους, εἶναι γνωστή λόγῳ κυρίως τοῦ σεβαστοῦ Προηγουμένου της Γέροντος Ἐφραίμ, ὃ ὅποιος ἐδῶ καὶ πάνω ἀπό δεκαπέντε χρόνια κάνει πλέον ἰεραποστολή στίς Ἡνωμένες Πολιτεῖες καὶ στὸν Καναδᾶ, ὅπου ἴδρυσε μέ τη δοήθεια τοῦ Θεοῦ δεκαεννέα ἀνδρικά καὶ γυναικεῖα μοναστήρια (!)

Ἡ Ἱερά Μονή Φιλοθέου ἦταν τό πρῶτο ἀπό τὰ μέχρι τότε (1973) ἴδιόρυθμα Ἀγιορείτικα μοναστήρια πού ἔγινε Κοινόδιο, ὅπως ἦταν καὶ πρῶτα.

Ἡ Ἱερά Μονή Φιλοθέου ἔχει σημαντική παρουσία καὶ στὸν ἐκδοτικό τομέα. Ἀρχικῶς ἔξεδωκε τό διδύλιον **"Ἐκφρασις Μοναχικῆς ἐμπειρίας** μέ τίς ἐπιστολές τοῦ Ὅσιου Γέροντος Ἰωσήφ τοῦ Ἡσυχαστοῦ ("Ἀγιον Ὅρος, 1979) στή συνέχεια τό **«Πατρικαὶ Νουθεσίαι»** μέ ψυχωφελεῖς διδασκαλίες τοῦ τότε Καθηγουμένου της Γέροντος Ἐφραίμ (πέντε ἐκδόσεις μέχρι τό 2003) καὶ τώρα παραδίδει στό κοινό τῶν πιστῶν, πού διψοῦν γιά λόγο στέρεο, πού δροσίζει τήν ψυχή καὶ τής δίδει φτερά γιά νά ἀγωνισθεῖ τόν καλόν ἀγῶνα, ἀλλά καὶ σέ κάθε καλοπροσάρτεν, τό διδύλιο **Ἡ τέχνη τῆς σωτηρίας.**

Πρόκειται γιά ἀπομαγνητοφωνημένες ὅμιλίες πού ἔκαμε δι σεβαστός Γέροντας ἀπό τό 1974 σέ συνάξεις τής Ἀδελφότητος τής Ἱερᾶς Μονῆς, ἀλλά καὶ στήν Ἀμερική, ἀπό τότε πού εύρισκεται ἐκεῖ.

Τό διδύλιο προλογίζει δι Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ναυπάκτου καὶ Ἀγίου Βλασίου κ. Ἱερόθεος.

Μεταφέρουμε ἐδῶ ἕνα τμῆμα τοῦ Προλόγου

Γνώρισα τόν Γέροντα Ἐφραίμ στό Ἀγιον Ὅρος καὶ μάλιστα τότε πού ἤσκετο στήν Νέα Σκήτη τοῦ Ἀγίου Ὁρους καὶ διατηρῶ ἐντονα μέσα στήν μνήμη τής καρδιᾶς μου τήν εἰκόνα τοῦ φλογεροῦ ἀσκητοῦ, πού εἶχε ἀδιάλειπτη μνήμη Θεοῦ, ἔμπνευσι πνευματική. Πρόκειται γιά ἔναν ἀσκητή, πού ἔζησε ἐμπειρικά τήν πνευματική ζωή καὶ γνώρισε ἐκ πείρας, τί εἶναι τά πάθη καὶ πᾶς ὑπερβαίνονται, τί εἶναι ἡ θεοκοινωνία καὶ πᾶς μπορεῖ κανείς νά τήν ἀποκτήσῃ.

.....

Τό κεντρικό γνώρισμα τῶν διμιλιῶν αὐτῶν εἶναι διτι συνδυάζοντα τήν θεολογία μέ τήν ποιμαντική. Βεβαίως, ὅταν κάνω λόγο γιά θεολογία δέν ἐννοῶ τήν ἀκαδημαϊκή γνῶση, πού εἶναι ἀπαραίτητη σέ μερικές περιπτώσεις τής ἴστορικης ζωῆς τής Ἐκκλησίας, ἀλλά τήν θεολογία ὡς χάρισμα, ὡς ἐμπειρία τοῦ Θεοῦ καὶ γνῶση τῶν μυστηρίων τοῦ Θεοῦ, ὡς γνῶση τῶν ἀκτίστων ρημάτων καὶ νοημάτων, τά ὅποια στήν συνέχεια μεταφέρονται ὡς διδασκαλία μέ κτιστά ρήματα καὶ νοήματα.

.....

Αὐτή ἡ θεολογία γίνεται στήν συνέχεια ποιμαντική ἐπιστήμη, πού προσφέρεται γιά τήν ποιμαντική καθοδήγησι τῶν πνευματικῶν παιδιῶν.

Φαίνεται, λοιπόν, δι στενός σύνδεσμος μεταξύ θεολογίας καὶ ποιμαντικῆς, μεταξύ πνευματικῆς γνώσεως καὶ ποιμαντικῆς διακονίας τῶν ἀνθρώπων. Μόνον δοσοι ἔχουν γνῶση τῶν μυστηρίων τοῦ Θεοῦ ἐμπειρικά μποροῦν νά βοη-

θήσουν τούς ἀνθρώπους νά ἀπαλλαγοῦν ἀπό τήν κυριαρχία τῶν παθῶν, τοῦ διαβόλου καὶ τοῦ θανάτου, κάτι πού συνιστᾶ τήν ἀληθινή ποιμαντική τῆς Ἐκκλησίας. Ἀν δέν ἔχῃ κανείς αὐτές τίς προϋποθέσεις, τότε ὁμιλώντας θά κάνη ὠραιολογία, ἀντί θεολογίας, καὶ αἰσθητική, ἀντί ἀσκητικῆς.

.....

Πράγματι, οἱ ὁμιλίες αὐτές εἶναι ζωντανές, ἀφυπνιστικές, δημιουργοῦν ἔμπνευσι καὶ μετάνοια, πού εἶναι τά γνωρίσματα μιᾶς ἀληθινῆς ὁρθοδόξου διδαχῆς. Οἱ ὁμιλίες αὐτές, ὅπως συμβαίνει καὶ μέ λόγους ἀνθρώπων, πού ἔχουν τό Ἀγιον Πνεῦμα καὶ ἀπέκτησαν κοινωνία μέ τόν Χριστό διά τῆς ἱερᾶς ἡσυχίας, δίνουν τήν αἰσθησι ὅτι ὁ νοῦς τοῦ ὁμιλοῦντος κινεῖται πέρα ἀπό τά ἀνθρώπινα καὶ προσαντολίζουν τόν ἀναγνώστη σέ μιά ἄλλη αἰσθησι τῶν πραγμάτων, πέρα ἀπό τήν ἐνέργεια τῶν παθῶν καὶ τοῦ θανάτου μέ δῆλη τήν πνευματική σημασία τῆς λέξεως καὶ καταστάσεως αὐτῆς.

Μεταφέρουμε ἐπίσης ἐδῶ ἔνα ἀπόσπασμα ἀπό τήν Εἰσαγωγή τοῦ βιβλίου, πού γράφει ὁ νῦν Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Φιλοθέου Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης π. Νικόδημος:

Ἀπό τό ἔτος 1974, εἰς κοινάς συνάξεις τῶν Πατέρων τῆς Μονῆς, ὁ σεβαστός ἡμῶν Γέρων ἔκαμε πλείστας ὅσας ὁμιλίας πνευματικῆς οἰκοδομῆς διά τήν μοναχικήν πολιτείαν, τό ὁρθόδοξον ἥθος, τό ἐκκλησιαστικόν φρόνημα. Θέματα πού ἀφοροῦν εἰς τήν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς, τήν ἀντιμετώπισιν τῶν παθῶν, τήν νοεράν προσευχήν, τήν πρᾶξιν καὶ θεωρίαν, τήν πρόθυμον ἀνάβασιν εἰς τά ἀνώτερα καὶ πνευματικά. Νοηθεσίες ὡφέλιμες διά κάθε ψυχήν, πού ποθεῖ νά σωθῇ, νά πορευθῇ πρός τήν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν, μέ βακτηρία τήν τήρησιν τῶν ἐντολῶν τοῦ Χριστοῦ. Συμβούλες διά τόν κάθε ἔνα, πού ἀβιάστως θέλει νά σηκώσῃ τόν σταυρόν τον καὶ νά ἀκολουθήσῃ τόν Χριστόν. Τρόπους καὶ μεθόδους ἀντιπαρατάξεως πρός τόν ἀόρατον ἔχθρον. Θεωρίες περὶ θανάτου, περὶ κολάσεως, περὶ παραδείσουν. Πατρικές συμβούλες πολύτιμες, διότι κατά τόν Παροιμ. Σολομ. 11, 14 «Οἵς μή ὑπάρχει κυνέρησις, πίπτοντον ὕσπερ φύλλα. Σωτηρία δέ

ὑπάρχει ἐν πολλῇ δουλῇ».

Παρόμοιες ὁμιλίες πνευματικῆς οἰκοδομῆς καὶ τελειώσεως εἰς τόν μοναχικόν δίον, ἐπραγματοποιήθησαν καὶ σέ ἄλλες Μονές καὶ Μετόχια τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μονῆς εἰς τήν Ἑλλάδα, εἰς Η.Π.Α. καὶ Καναδᾶ. Ἐπίσης κατά τάς ἱεραποστολικάς ἀποδημίας τοῦ Γέροντος ἀπό τοῦ ἔτους 1979 εἰς τάς ἀνωτέρω χώρας, πρός τούς ἐκεῖ Χριστιανούς, εἰς Ἱερούς Ναούς καὶ ἄλλους χώρους μέ πολυπληθές ἀκροατήριον ψυχῶν ἐπιθυμούντων νά ἀκούσουν λόγον ἀγαθόν, λόγον ψυχένδοσον.

Χωρίς ἀμφιβολία, οἱ ὁμιλίες, οἱ νοηθεσίες, οἱ ἐρωτήσεις καὶ ἀπαντήσεις, πού προέρχονται ἀπό μία πιστή καὶ ταπεινή καρδιά, φέρονταν τήν σφραγίδα τοῦ Ἀγίου Πνεύματος καὶ δίνονταν ἐλπίδα. Γι' αὐτό τρέφουν πνευματικά, ἀνακουφίζουν, παρηγοροῦν, κατευθύνονταν πρός τόν Χριστό καὶ διηθοῦν τήν ψυχή στήν πορεία της πρός τήν σωτηρίαν.

Θά θέλαμε στό σημεῖο αὐτό νά ἐπισημάνουμε τό ἔξης· οἱ περισσότερες ἀπό τίς ὁμιλίες τοῦ Γέροντος εἶναι αὐτοσχέδιες, «ἀπό ὅ, τι ἔδινε ὁ Θεός» κατά περίπτωσιν, ὅπως συνηθίζει νά λέγη ὁ ἴδιος καὶ ἔγιναν χωρίς νά ἔχῃ προηγηθῆ κάποια ἰδιαίτερη προετοιμασία, διότι ὁ Γέροντας πάντοτε ἀπέβλεπε στήν πνευματική ὠφέλεια τῶν παιδιῶν του, μοναχῶν καὶ κοσμικῶν καὶ δέν εἶχε ποτέ διανοηθῆ τήν δημοσίευσιν τῶν λόγων Του. Γι' αὐτό οἱ ὁμιλίες Του ἔχουν πατρικό καὶ αὐθόρμητον ὑφος καὶ οἰκογενειακόν χαρακτῆρα.

Ωστόσο στό τέλος τοῦ τόμου παραθέτουμε καὶ ὁμιλίες, οἱ ὁποῖες ἀνεγνώσθησαν ἀπό χειρογράφου ὑπό τοῦ Γέροντος σέ κάποιες ἐπίσημες ἐօρταστικές συγκεντρώσεις τῆς ὁμογένειας στό ἔξωτερικό ἥ δημοσιεύθηκαν σέ θρησκευτικά φυλλάδια καὶ γι' αὐτό ἔχουν ἐπισημότερον ὑφος καὶ χαρακτῆρα.

* * *

Γεώργιος Στ. Ἀποστολάκης, Ἐφέτης, Εὐρετήρια Νομολογίας καὶ Βιβλιογραφίας Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου 1890-2003· ἐπιμέλεια ἐκδόσεως Λαυρέντιος Ντετζιόρτζιο, Πρότυπες Θεσσαλικές Ἐκδόσεις, Τρίκαλα· Αθήνα 2005, σσ. 928, σχῆμα 18x25, πανόδετο.

‘Ο Έφέτης κ. Γεώργιος ’Αποστολάκης μᾶς ἔχει δώσει στό πρόσφατο παρελθόν σημαντικά και χρηστικά νομικά μελετήματα ἐκκλησιαστικοῦ ἐνδιαφέροντος, ὅπως τά: *Προστασία ’Αρχαιοτήτων καὶ Θρησκευτικά Μνημεῖα,*

‘Ιερές Μονές κατά ’Ελληνικοῦ Δημοσίου,

Ζητήματα ’Εμπραγμάτου ’Εκκλησιαστικοῦ Δικαίου, Μοναστηριακή περιουσία,

Σχέσεις Μητροπολίτου καὶ Ιερῶν Μονῶν.

Σήμερα μᾶς προσφέρει, σέ μία ἐπίσης ἐπιμελημένη ἔκδοση, ἔναν τόμο, δύοποιος πιστεύουμε θά ἀποτελέσει ἐργαλεῖο στά χέρια καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν προσώπων ἀλλά καὶ τῶν νομικῶν, δικαστῶν, δικηγόρων καὶ φοιτητῶν ἐρευνητῶν, πού ἀσχολοῦνται μὲν θέματα τοῦ ’Εκκλησιαστικοῦ καὶ Κανονικοῦ Δικαίου, ἀλλά καὶ μέν θέματα πού ἄπτονται τοῦ νομικοῦ καθεστῶτος τῶν ἐν ’Ελλάδι θρησκευτικῶν κοινοτήτων πέραν τῆς ’Ορθοδόξου ’Εκκλησίας.

Τό σπουδαῖο Εὐρετήριο προλογίζει δικαιολογίας τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου ’Αθηνῶν κ. Σπύρου Τρωϊάνος.

Παραθέτουμε ἔνα μέρος τοῦ Προλόγου:

‘Ο ἐρευνητής πού θά ἐπιχειρήσει νά πραγματεύεται εἴτε τό σύνολο τῆς ὑλῆς τοῦ ’Ορθοδόξου ’Εκκλησιαστικοῦ Δικαίου, εἴτε –εστω– κάποια ἐπί μέρους ζητήματά του, γρήγορα θά διαπιστώσει τό ἰδιαίτερα δύσδατο τοῦ χώρου αὐτοῦ, ἀποτέλεσμα τῆς ἐλλείψεως κωδικοποίησεως ἀνάλογης πρός ἐκεῖνες τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς ’Εκκλησίας. Τή δυσκολία δέ αὐτή ἐπιτείνει τό γεγονός, διτι μέσα στά δρια τῆς ἐλληνικῆς ἐπικρατείας ἵσχυον ως πρός τίς ἐκκλησιαστικές δομές ἐν ὅλῳ ἦ δέν μέρει περισσότερα ἀπό ἔνα δικαικά συστήματα: τό τῆς Αὐτοκεφάλου ’Εκκλησίας τῆς ’Ελλάδος, τό τῆς ήμιαντονόμου ’Εκκλησίας τῆς Κορήτης, τό τοῦ ’Αγίου ’Ορους καὶ τό τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου στίς ἐκκλησιαστικές ἐπαρχίες τῆς Διοικητήσουν.

Εὔλογο εἶναι κατά συνέπεια τό ἐνδιαφέρον δλων, τόσο τῶν θεωρητικῶν δσο καὶ τῶν ἐφαρμοστῶν τοῦ δικαίου, δσοι εἴτε συστηματικά, εἴτε καὶ εὐκαιριακά ἀσχολοῦνται μέ τίς δικαιικές σχέσεις τῆς ’Εκκλησίας νά ἔχουν στή διάθεσή τους ἔνα δοήθημα πού θά τούς κατευθύνει καὶ διευκολύνει στόν ἐντοπισμό τοῦ ὑλικοῦ ως πρός τό κάθε φορά ἐρευνητέο ἀντικείμενο.

Τό ἐγχείρημα δέν ἦταν καθόλου εύκολο,

γιατί προϋπέθετε πρώτον γνώση τοῦ συνόλου τῆς θεματικῆς καὶ δεύτερον πολύ μόχθο γιά τή συγκέντρωση καὶ συστηματική κατάταξη τοῦ ὑλικοῦ. ’Ο Έφέτης κύριος Γεώργιος ’Αποστολάκης, ἔχοντας δώσει στό ἀπότερο καὶ πρόσφατο παρελθόν ἀπτά δείγματα τῶν γνώσεών τον στό πεδίο τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ δικαίου, ἰδίως τοῦ περιουσιακοῦ, διέθεσε τόν ἀναγκαῖο χρόνο γιά τήν ἐπισήμανση μέ ἔξαιρετική, ὁμολογούμενως, ἐπιμέλεια μονογραφιῶν, ἀρθρων τῆς ήμεδαπῆς καὶ διεθνοῦς νομολογίας, ἐπίσημων καὶ ἰδιωτικῶν γνωμοδοτήσεων, σχολίων ἐπί τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων καὶ τῶν ἐπίσημων γνωμοδοτήσεων καί, τέλος, ἐγκυλίων τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν πού ἔχουν ως ἀντικείμενο τίς ἔννομες σχέσεις τῶν διαφόρων διοικητικῶν σχηματισμῶν τῆς ἐπικρατούσας θρησκείας, καθώς καὶ τῶν ἐτερόδοξων ἥ ἀλλόθρησκων θρησκευτικῶν κοινοτήτων (ἥ καὶ ὁμάδων χωρίς νομική προσωπικότητα) μέσα στήν ἐλληνική ἐπικράτεια.

Τό ἐγχείρημα καλύπτει 114 χρόνια, ἀπό τό 1890, ὅπότε ἐκδόθηκε ὁ πρώτος τόμος τῆς «Θέμιδος», μέχρι σήμερα (2003).

.....

‘Η εὐρετηρίαση ὑλικοῦ τόσο πολύμορφου καὶ τόσο ἐκτεταμένου, δπως στήν προκείμενη περίπτωση, δέν εἶναι ἀπλό ἔργο. ’Από πρόσφατη προσωπική ἐμπειρία τό γνωρίζει ὁ ὑπογράφων πολύ καλά. ’Ο συντάκτης ἐνός εὐρετηρίου ἀφ’ ἐνός μέν ὀφείλει νά ἀντισταθεῖ ἀποτελεσματικά στόν πειρασμό, νά ἔξαντλήσει δλες τίς πιθανές μορφές, ὑπό τίς ὄποιες οἱ χρῆστες –δ καθένας ἀπό τή δική του ὀπτική γωνία– θά ἀναζητήσουν τά ἐπί μέρους λήμματα, γιατί αὐτό θά κινδύνευε νά καταστήσει τό ἀποτέλεσμα τῶν προσπαθειῶν τον δύσχρηστο λόγω ὅγκου, ἀφ’ ἐτέρου ὅμως δέν πρέπει νά συμπιέσει τά λήμματα σέ τέτοιο βαθμό, ὥστε νά εἶναι ὑποχρεωμένος δ χρήστης νά ἀφιερώσει ὑπερβολικά πολύν χρόνο –πού σέ δεδομένη στιγμή δέν θά ἔχει– γιά νά πληροφορηθεῖ αὐτό πού τόν ἐνδιαφέρει. Τά παραπεμπτικά λήμματα διευκολύνουν βεβαίως τήν ἀντιμετώπιση τοῦ προβλήματος, ἀλλά καὶ ἐδῶ ἐπιδάλλεται ἥ ἀναζητήση τῆς χρυσῆς τομῆς. ’Η δειγματοληπτική μελέτη τοῦ παρόντος Εὐρετηρίου, μέ ἔπεισε διτι δ συντάκτης τον τό ἐπέτυχε.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ Κ ΣΧΟΛΙΑ

Τό τέλος της ίδιωτικής ζωής στήν Έλλάδα

Μέ αυτόν τόν τίτλο δημοσιεύεται στήν έφημερίδα *Tá Néa* (6 Αύγουστου 2005, σελ. 15) ρεπορτάζ, άπό τό δποϊ μεταφέρουμε έδω τά πιό σημαντικά:

**Μόνο στό Λεκανοπέδιο δρίσκονται περισσότερες
άπο 10.000 κάμερες**

‘Από τόν περασμένο Μάρτιο άνοιξε στήν Έλλάδα ό δρόμος γιά τό ήλεκτρονικό φακέλωμα τῶν πολιτῶν. Τότε τέθηκε σε ίσχυ τό προεδρικό διάταγμα 47/2005 μέ τίτλο «Διαδικασίες καθώς και τεχνικές και δργανωτικές έγγυησις γιά τήν ἀρση τοῦ ἀπορρήτου τῶν ἐπικοινωνιῶν και γιά τή διασφάλισή τους», τό δποϊ ύπογράφεται άπό τούς ύπουνοργούς Εσωτερικῶν, Δικαιοσύνης, Μεταφορῶν, Δημόσιας Τάξης και Οίκονομίας, σφραγίζοντας νομοθετικά τό τέλος της ίδιωτικής ζωής στή χώρα.

‘Ωστόσο, στό έσωτεροκό ό «Μεγάλος Άδελφός» έχει πιάσει δουλειά πολύ νωρίτερα: Σήμερα σέ δλο τό Λεκανοπέδιο ἔκτιμάται δτι δρίσκονται έγκατεστημένες περισσότερες άπό 10.000 δημόσιες και ίδιωτικές κάμερες, οι δποίες παρακολουθοῦν καθημερινά κάθε κίνηση τήν ίδια ώρα πού μέσω τοῦ “Ιντερνετ χιλιάδες «άδιάκριτοι είσοδοιες» προσπαθοῦν νά ἀποκρυπτογραφήσουν τό καταναλωτικό προφίλ τῶν χρηστῶν τοῦ Διαδικτύου γιά νά τό ἔκμεταλλευθοῦν!

Τά ... ἄγρυπνα ήλεκτρονικά μάτια τοῦ «Μεγάλου Άδελφοῦ» καταγράφουν κάθε δῆμα, άπό τό σπίτι στό αὐτοκίνητο, στούς δρόμους, στίς τραπέζικές συναλλαγές, στά ψώνια στό σοῦπερ μάρκετ, στά γκισέ τῶν δημοσίων ύπηρεσιῶν, ἀκόμα και σέ ξενοδοχεῖα δλιγόρωης παραμονῆς! Υπουργεῖα, ξένες πρεσβεῖες, δρόμοι, ἀεροδρόμια, λιμάνια, ίδιωτικές έπιχειρήσεις και πολυτελεῖς κατοικίες, δικαστήρια, δημοι, νοσοκομεῖα, πολυκαταστήματα και δάση, διαθέτουν πλέον συστήματα παρακολούθησης και διντεοσκόπησης μέ πρωταγωνιστές τούς ἀνύποπτους πολίτες.

Κινητά τηλέφωνα - Υπολογιστές

Σύμφωνα μέ τό προεδρικό διάταγμα 47/2005, στά δεδομένα πού ύποχρεωτικά θά καταγράφουν και θά κρατοῦν στά ἀρχεῖα τους γιά διάστημα 12 μηνῶν δλοι οι φορεῖς παροχῆς ύπηρεσιῶν τηλεφωνίας και ”Ιντερνετ περιλαμβάνονται:

— Οι τηλεφωνικοί ἀριθμοί τοῦ καλοῦντος και τοῦ καλούμενου προσώπου.

— Τά δύναματα και οι διευθύνσεις τῶν συνομιλητῶν πού είναι έγγεγραμμένοι στούς καταλόγους.

— Η τηλεφωνική ύπηρεσία πού χρησιμοποίησαν

— Ο ἀριθμός της συσκευῆς (IMEI) γιά τά κινητά.

— Άλλα δεδομένα γιά τήν ἀναγνώριση τοῦ τόπου ὃπου ἀρχισε ἡ ἐπικοινωνία (Cell ID), ίδιως γιά κινητή τηλεφωνία, τοῦ προορισμοῦ, τοῦ χρόνου και της διάρκειάς της.

— Οι διευθύνσεις ”Ιντερνετ (IP), τό δύναμα τοῦ χρήστη (user ID) πού συνδέθηκε στό ”Ιντερνετ, καθώς και οι διευθύνσεις μέσω τῶν δποίων έγινε ἡ σύνδεση.

Αύτό πρακτικά σημαίνει δτι ὅλες οι ἐπικοινωνίες χάνουν ούσιαστικά τόν χαρακτήρα της ίδιωτικότητας και γίνονται ἀμεσα προσδάσιμες άπό τίς διωτικές ἀρχές.

Η τήρηση τοῦ ἀρχείου δεδομένων ἔκτιμάται δτι θά ἔπιτρέπει στούς ἀστυνομικούς νά ἀνιχνεύουν τά ίχνη δσων θεωροῦν ύπόπτους, ἀφού θά μποροῦν νά ἐλέγχουν μέ ποιούς, πότε και ἀπό ποῦ ἐπικοινώνησαν.

Νέα Διαβατήρια

Ἐντός τοῦ 2006 ἀναμένεται νά κάνουν τήν πρώτη ἐπίσημη ἐμφάνιση τά νέα διομετρικά διαβατήρια. Μέσα στούς ἔπομενους μήνες Εύρωπαίοι και ”Έλληνες, θά περάσουν ἀπό εἰδικά κέντρα καταγραφῆς και ἐπεξεργασίας τῶν διομετρικῶν χαρακτηριστικῶν τους.

Οσον ἀφορᾶ τή μορφή τοῦ νέου διαβατηρίου, έχει γίνει γνωστό δτι θά είναι ἓνα λευκό ἔντυπο, μέ κοινά πρότυπα ἀσφαλείας και σέ πρώτη φάση θά περιέχει δύο διομετρικά στοι-

χεῖα: ψηφιακή είκόνα τοῦ κατόχου τους και ψηφιακά δακτυλικά άποτυπώματα.

Τό "Ιντερνετ

"Ο χρήστης τοῦ Διαδικτύου δέν εἶναι σέ θέση νά προστατεύσει τά προσωπικά δεδομένα του, ὅσο και ἄν προσπαθήσει, ἀπό τή στιγμή πού θά ἀποφασίσει νά σερφάρει στόν "Ιντερνετ. "Όλο και κάποιο μπισκοτάκι (cookies), ὅλο και κάποια ἐφαρμογή θά κολλήσει στόν ύπολογιστή τήν ὥρα πού μπαίνει σέ μιά ἄγνωστη ἡλεκτρονική διεύθυνση. Μέ τόν τρόπο αὐτό οἱ ἐπιτήδειοι σκιαγραφοῦν τό καταναλωτικό προφίλ τοῦ χρήστη, πού χωρίς νά τό θέλει μετατρέπεται σέ θῦμα παρακολούθησης.

Τόν περασμένο Νοέμβριο σωματεῖο ἐργαζομένων μεγάλης ἐπιχείρησης κατήγγειλε στήν Ἀρχή Προστασίας Προσωπικῶν Δεδομένων ὅτι στοὺς προσωπικούς ύπολογιστές τους ἡταν ἐγκατεστημένο εἰδικό λογισμικό (Virtual Network Computing), τό δοποίο ἔδινε τή δυνατότητα στήν ἑταρεία ὅχι μόνο νά ɓλέπει τήν δόθόν κάθε ἐργαζομένου, ἀλλά και νά ἔχει πρόσβαση στούς ἀποθηκευτικούς χώρους τοῦ προσωπικοῦ ύπολογιστή του! Ἐπιπλέον, μποροῦσε νά χειρίζεται τόν προσωπικό ύπολογιστή τοῦ ἐργαζόμενου ἐρήμην του.

· Η «χρήσιμη» τρομοκρατία

Σέ ἄρθρο μέ τόν ἀνωτέρω τίτλο πού διαδάξουμε στόν θαρραλέο «Ἀντιφωνητή» τῆς Κομοτηνῆς (20 Ιουλίου 2005, σελ. 1) μεταξύ τῶν ἄλλων ύπάρχει και ἡ ἔξης ἐντυπωσιακή εἰδηση: «Σημειώνουμε τηλεγράφημα τοῦ Ἀσσοσιέιτεντ Πρές γιά τήν περίεργη εἰδοποίηση ἀπό τήν Σκότλαντ Γιάροντ (σημ. «Π»: δρεπτανική ἀστυνομία) τοῦ ἵσραηλινοῦ ύπουρογοῦ Οίκονομικῶν Βενιαμίν Νετανιάχου λίγο πρίν τίς ἐκρήξεις, νά μήν πάει στό συνέδριο, ὅπου θά μιλοῦσε, ἀλλά νά παραμείνει στό ξενοδοχεῖο του».

Σημ. «Π»: Λέτε κάποιοι νά ἐγνώριζαν ἀπό πρίν γιά τίς δόμες;

Φυλακίσθηκε ὁ Μητροπολίτης Βελεσσῶν Ιωάννης

Διαδάξουμε στήν ἐφημ. Ἐλεύθερος (28 Ιουλίου 2005, σ. 2)

«Τόν δρόμο γιά τή φυλακή πήρε ὁ μητροπολίτης Ιωάννης, ὁ δοποῖς ἔχει καταδικαστεῖ γιά «ύποδαύλιση θρησκευτικοῦ και ἐθνικοῦ μίσους στή Μακεδονία».

· Ή εἰδηση τῆς φυλακής του, προκάλεσε ἔντονες ἀντιδράσεις ἀπό τούς πολιτικούς και θρησκευτικούς κύκλους τῆς Σερβίας πού ζητοῦν τήν ἀναστολή τῆς ποινῆς του.

· Ο κ. Ιωάννης παρουσιάστηκε οίκειοθελῶς στή φυλακή «Ιντρίζοβο», μετά τήν ἀπόρριψη τῆς ἔφεσής του γιά ἀναστολή τῆς ποινῆς ἐνάμιση χρόνου πού τοῦ ἐπιβλήθηκε γιά «ύποδαύλιση θρησκευτικοῦ και ἐθνικοῦ μίσους στή Μακεδονία».

«Σέβομαι τούς νόμους τῆς χώρας, παρά τό γεγονός ὅτι ἡ ἀπόφαση τοῦ δικαστηρίου εἶναι ἀντισυνταγματική και καθαρά πολιτική. Πρόκειται γιά δίωξη μέ τήν ὁπία παραβιάζεται κάθε ἔννοια τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων και τῆς ἐλευθερίας ἐκφραστῆς τῆς πίστης τοῦ καθενός. Τό κράτος συμπεριφέρεται ἀπολυταρχικά και καταπατεῖ τίς ἀνθρώπινες ἐλευθερίες», δήλωσε ὁ Ιωάννης στόν δρόμο πρός τίς φυλακές.

Τό γραφεῖο τοῦ πρωθυπουργοῦ τῆς Σερβίας Βόισλαβ Κοστούνιτσα εἶχε ἀπευθύνει ἔκκληση πρός τίς Ἀρχές τῆς ΠΓΔΜ νά ἀναστείλουν τήν ποινή τοῦ Ιωάννη και νά μήν προχωρήσουν στή φυλακή του. Ἀκόμη πιό ἔντονη ἡταν ἡ ἀντίδραση τοῦ ύπουρογείου Θρησκευμάτων τῆς κυβέρνησης τῆς Σερβίας, τό δοποίο χαρακτήρισε τή φυλακή τοῦ Ιωάννη ως τήν «πιό δίαιτη δίωξη ἐνός ιερέα - Ἀρχιεπισκόπου σήμερα στήν Εύρωπη, γιά καθαρά προληπτικούς λόγους».

Τήν «ἀγανάκτησή» της γιά τή δίωξη τοῦ Ιωάννη ἔξεφρασε ἡ Σερβική Ὀρθόδοξη Εκκλησία, ύπό τή «σκέπτη» τῆς δοπίας εἶναι ὁ καταδικασθείς μητροπολίτης.

· Ο μητροπολίτης Ιωάννης ἀποπέμφθηκε πρίν ἀπό δύο χρόνια ἀπό τίς τάξεις τῆς αὐτοαποκαλούμενης «Μακεδονικῆς Ὀρθόδοξης Εκκλησίας», διότι εἶχε ύποστηρίξει συμβιβαστική πρόταση γιά τήν ἐξεύρεση λύσης στή διαφορά μεταξύ τῆς Σερβικῆς Ὀρθόδοξης Εκκλησίας και τῆς αὐτοαποκαλούμενης «Μακεδονικῆς Ὀρθόδοξης Εκκλησίας», ἡ δοπία χρονολογεῖται ἀπό τό 1967.

· Αμέσως μετά τήν ἀποπομπή του, ὁ Ιωάν-

νης μέ τήν ύποστήριξη τῆς Σερβικῆς 'Εκκλησίας προχώρησε στήν ἐπανίδρυση τῆς «'Ορθόδοξης 'Αρχιεπισκοπῆς τῆς 'Αχρίδας» στήν ΠΓΔΜ (ἔτσι λεγόταν ἐπισήμως μέχρι τό 1967 ἡ μετέπειτα αὐτοαποκαλούμενη «Μακεδονική 'Ορθόδοξη 'Εκκλησία») καί δρίστηκε ἔξαρχος τοῦ Πατριάρχη Σερβίας Παύλου, στήν ΠΓΔΜ. Τόν περασμένο Μάϊο ἡ Σερβική 'Ορθόδοξη 'Εκκλησία κήρυξε ὡς αὐτοκέφαλη ἐκκλησία στήν ΠΓΔΜ τήν ἐπανίδρυθεῖσα «'Ορθόδοξη 'Αρχιεπισκοπή τῆς 'Αχρίδας» καί δρισε ὡς 'Αρχιεπίσκοπό της τόν Ιωάννη.

Ἡ «'Ορθόδοξη 'Αρχιεπισκοπή τῆς 'Αχρίδας», ἐπικεφαλῆς τῆς δόπιας εἶναι ὁ Ιωάννης, δέν ἀναγνωρίζεται ἀπό τίς 'Αρχές τῆς ΠΓΔΜ. Ἡ 'Εκκλησία τῆς ΠΓΔΜ ἀποσχίσθηκε τό 1967 ἀπό τούς κόλπους τοῦ Σερβικοῦ Πατριαρχείου καί κήρυξε τό αὐτοκέφαλό της μέ τήν δνομασία «Μακεδονική 'Ορθόδοξη 'Εκκλησία», ἡ δόπια δέν ἀναγνωρίζεται ἀπό καμιά δρθόδοξη ἐκκλησία τοῦ κόσμου».

Σημ. «Π»: Τήν ἔντονη διαμαρτυρία της γιά τή φυλάκιση τοῦ Μητροπολίτου Ιωάννου ἐκφράζει καί ἡ Διαρκής Ιερά Σύνοδος τῆς 'Εκκλησίας τῆς Ελλάδος σέ σχετικό 'Ανακοινωθέντον Τύπου.

Γρηγόρης Ντριγκόγιας (1959-2005) "Εδωσε τά πάντα γιά τήν Βόρειο Ήπειρο

Σέ κλίμα ἔντονης συγκίνησης στόν κατάμεστο Ιερό Ναό τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας στή Θεσσαλονίκη κηδεύτηκε τή Δευτέρα 25/7/05 στίς 4:30 μ.μ. ἔνας ἀπό τούς πρωτεργάτες τοῦ ἀγώνα γιά τά δικαιώματα τῶν ἀδελφῶν μας Βορειοηπειρωτῶν, ὁ Γρηγόριος Ντριγκόγιας, πρόεδρος ἐπί σειράν ἐτῶν τῆς Συντονιστικῆς Φοιτητικῆς 'Ενώσεως Βορειοηπειρωτικοῦ 'Αγώνα τῆς Επαρχιακῆς Επιτροπῆς Θεσσαλονίκης καί κατόπιν πρόεδρος τοῦ ΠΑΝΕΛΗΝΙΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ Βορειοηπειρωτικοῦ 'Αγώνα, Παραρτήματος Θεσσαλονίκης.

Ο Γρηγόριος Ντριγκόγιας, γόνος πολύτεκνης οἰκογένειας, γεννήθηκε πρίν 46 χρόνια στήν Φαλάνη Λαρίσης. Η καταγωγή του ἦταν ἀπό τήν Σαμαρίνα τῆς Πίνδου. Σπούδασε γεωπονία στό Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο τῆς Θεσσαλονίκης καί συνέχισε τίς σπουδές του στή Θεολογική σχολή τοῦ ίδιου Πανεπιστημί-

ου. Σταδιοδρόμησε ἐπαγγελματικά στή Θεσσαλονίκη ὅπου καί παντρεύτηκε τή Φωτεινή Τεκτίδου μέ τήν δρισε ἀπέκτησαν τέσσερα παιδιά.

Στήν ἔξοδιο ἀκολουθία χοροστάτησαν ὁ Παναγιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ.κ. Ἀνθιμος, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δρυΐνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καί Κονίτσης κ.κ. Ἀνδρέας, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κίτους καί Κατερίνης κ.κ. Ἀγαθόνικος καί ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Νεαπόλεως καί Σταυρουπόλεως κ.κ. Βαρνάδας. Ἐπίστης μεταξύ τῶν ἄλλων παραδρέθηκαν καί ὁ Υψηλούργος Αθλητισμοῦ κ. Γ. Ορφανός, ὁ νομάρχης Θεσσαλονίκης κ. Π. Ψωμιάδης, οἱ δουλευτές κ. Κ. Γκιουλέκας καί κ. Εύγ. Χαϊτίδης, ὁ πρόεδρος τοῦ Δ.Σ. τοῦ Δήμου Θεσσαλονίκης κ. Σ. Καπετανόπουλος, πολυμελής ἀντιπροσωπεία Βορειοηπειρωτῶν μέ ἐπικεφαλῆς τόν πρόεδρο τοῦ «Κόμματος Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων» κ. Εύαγ. Ντούλη καί τόν πρόεδρο τῆς «Ομόνοιας» κ. Γ. Γιάννη καί πολλοί ἐκπρόσωποι φιρέων καί συλλόγων.

Παρακαλοῦνται, ὅσοι τό ἐπιθυμοῦν, ἀντί στεφάνων στή μνήμη του, νά καταθέσουν τά χρήματα ὑπέρ τοῦ Βορειοηπειρωτικοῦ 'Αγώνα, στή Σ.Φ.Ε.Β.Α. μέσα ἀπό τήν δρισε ὑπηρέτησε μέχρι τήν τελευταία στιγμή τίς ἀνάγκες τῶν Βορειοηπειρωτῶν, τούς δρισε τόσο πολύ ἀγάπησε. Ἀρ. Λογαρ.: 33.82.82.50 'Εμπορικῆς Τραπέζης

Στή συνέχεια παραθέτουμε ἔνα ἀπόσπασμα ἀπό τόν ἐπικήδειο λόγο πού ἐξεφώνησε συνάδελφός του τῆς Σ.Φ.Ε.Β.Α. καί τοῦ ΠΑ.ΣΥ.Β.Α.

... "Οταν ὁ κυρός Σεβαστιανός, κάποιο μουντό πρωινό, στήν Κόνιτσα, κάποιον στό 1984, ἔδινε τήν εὐχή του καί τό χρίσμα, μέ τά λόγια «πήγαινε Γρηγόρη καί μαζί μέ τά παιδιά θά ἴδρυσεις στή Θεσσαλονίκη Συντονιστική Φοιτητική 'Ενώση Βορειοηπειρωτικοῦ 'Αγώνα, δηλ. ΣΦΕΒΑ, καί θά ἀναλάβεις ώς πρόεδρος ἐσύ, νά διακονεῖς τούς σκλάδους ἀδελφούς μας τῆς Βορείου Ήπειρου» ὁ Γρηγόρης, στά τελευταῖα ἔτη τοῦ Πανεπιστημίου τότε, συναισθάνθηκε σ' ὅλο της τό μεγαλεῖο τήν ἀποστολή του καί οὐδέποτε ἀπομακρύνθηκε ἀπ' αὐτήν.

Τά χρόνια πέρασαν, τό μήνυμα διαδόθηκε παντοῦ, οἱ συνθήκες μεταβλήθηκαν ἐν

πολλοῖς, ὁ Σεβαστιανός δέκα χρόνια τώρα στούς οὐρανούς, ὅμως ὁ Γρηγόρης ἐκεῖ, στίς δικές του Θερμοπύλες. Προχωρήσαμε στήν ἵδρυση τοῦ Πανελλήνιου Συνδέσμου Βορειοπειραϊκοῦ Ἀγῶνα, ἡγετικός καί ἐδῶ ὁ ρόλος του, ἀκόρεστη ἡ ἐπιθυμία του, ἀσβεστος ὁ πόθος του γιά ἀνιδιοτελῆ προσφορά. Μόνο νά δίνει, νά προσφέρει, ποτέ κάτι γιά τὸν ἴδιο, ὅλα γιά τοὺς Βορειοπειρᾶτες.

Καὶ αὐτοὶ συνειδητοποίησαν τὸν ἄγῶνα του, τὸν ἀποδέχτηκαν, ἀνοιξαν τίς καρδιές τους καὶ κάνανε τὴν Κορυτσά καὶ τὸ Ἀργυρόκαστρο καὶ τὴν Χειμάρρα δεύτερο σπίτι του.

”Αρρητη ἡ σχέση. Θαυμαστά τὰ ἀποτελέσματα. Πλούσια ἡ καρποφορία. Ὁ Ιερός Ναός τῆς Πολένας τὸν συμπεριλαμβάνει στοὺς ἐπιφανεῖς κτίτορες τουν. Τά νερά ύδραγωγείων, ὅπως τῆς Βόδριστας, συνθέτουν τὸ ὄνομά τουν. Καὶ ὁ θεσμός τῶν φροντιστηρίων ἔρει τὸν πρωτεργάτη τουν καὶ τροφοδότη. Πάγια ἡ θέση τουν «ἡ γνώση εἶναι δύναμη» καὶ οἱ Βορειοπειρᾶτες γιά νά γίνουν δυνατοί ἔπρεπε νά μάθουν ἰστορία, παιδεία. Καημός του, τό 1991 δέν ἀκούγαμε λέξη ἑλληνική στήν ἑλληνική Κορυτσά. Καύχημά τουν τὸ Ἑλληνικό Σχολεῖο σήμερα καὶ τὸ πλῆθος τῶν φροντιστηρίων ἐκεῖ...

Καὶ τώρα ὁ Κύριος τῆς δόξης κάλεσε τὸ Γρηγόρη κοντά του καὶ ὁ Σεβαστιανός ἐτοίμασε τό «καλῶς ὅρισες».

Οὐφολογία... τέλος! Φθίνει τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ κόσμου γιά τὰ Α.Τ.Ι.Α.

Μέ αὐτὸν τὸν τίτλο φιλοξενεῖται στήν ἐφημερίδα **”Ἐλεύθερος Τύπος** (11 Αὐγούστου 2005, σελ. 22) οεπορτάς γιά τὰ περιβόητα U.F.O. ἡ Α.Τ.Ι.Α. Μεταφέρουμε ἐδῶ ἔνα ἀπόσπασμα, διότι θεωροῦμε σημαντικό γεγονός τήν ἀπομυθοποίηση τῶν U.F.O. Σημειωτέον ὅτι ἡ Οὐφολογία καὶ ἡ ὑπαρξη ἐξωγήινων εἶναι ἀπό τὰ ἀγαπημένα θέματα μέ τά ὅποια ἡ προπαγάνδα τῆς «Νέας Ἐποχῆς» διομβαρδίζει τὸν κόσμο.

«Μέ τό τέλος τῆς ἐπιτυχημένης τηλεοπτικῆς σειρᾶς “X-Files” μειώθηκε αἰσθητά καὶ τὸ ἐνδιαφέρον γιά τὰ Α.Τ.Ι.Α. (= Ἀγνώστου Ταυτότητος Ἰπτάμενα Ἀντικείμενα). Μαζί του καὶ οἱ μαρτυρίες γιά ἐμφανίσεις Ἰπτάμε-

νων δίσκων. Τό 2003 εἶχαν καταγραφεῖ 60 ἐμφανίσεις καὶ ἀπό τίς ἀρχές τοῦ 2005 δέν ἔχει ἀναφερθεῖ οὕτε μία. Κατά τήν ἄποψη τοῦ Κρίς Πάρ, εἰδικοῦ στό θέμα αὐτό, ἡ βασική αἰτία εἶναι ὅτι σταμάτησαν οἱ στρατιωτικές ἀσκήσεις στήν περιοχή, ύπευθυνες γιά τὸ 90% τῶν μαρτυριῶν. Πρίν ἀπό ἔνα χρόνο ἔκλεισε καὶ τὸ περιοδικό “U.F.O. Magazine”, ἔπειτα ἀπό 25 χρόνια κυκλοφορίας, καὶ πρίν ἀπό αὐτό εἶχε κλείσει τὸ περιοδικό “Flying Saucer Review”. Σύμφωνα μέ τόν ”Αντι Ρόμπερτς, συγγραφέα πολλῶν διδύλιων γιά τὰ Α.Τ.Ι.Α. καὶ συνεργάτη τῶν περιοδικῶν, “Η οὐφολογία ἀνήκει πλέον στό παρελθόν”».

Τό οεπορτάς συμπληρώνεται ἀπό ἄλλο συναφές (Ἐλεύθερος Τύπος 10 Αὐγούστου 2005, σελ. 22) στό ὅποιο παρουσιάζεται διδύλιο καθηγήτριας Ψυχολογίας στό Χάρδαρντ πού ἐρμηνεύει ψυχολογικά τίς «στενές ἐπαφές τρίτου τύπου», ἴστορίες δηλαδή πού διηγοῦνται κάποιοι, οἱ ὅποιοι –ύποτιθεται– ὅτι ἀπήχθησαν ἀπό ἐξωγήινους! Διαβάζουμε λοιπόν:

«Ἐνα διδύλιο μέ τόν τίτλο “Abducted”, (σημ. «Π»=Απαχθέντες) πού θά κυκλοφορήσει τόν Ὁκτώβρου καὶ ὑπογράφει ἡ καθηγήτρια Ψυχολογίας τοῦ Χάρδαρντ, δρ. Σούζαν Κλάνσι, ὑποστηρίζει ὅτι γιά τέτοιου εἴδους ἐμπειρίες εὐθύνονται κατά κύριο λόγο τά... παιχνίδια τῆς μνήμης.

Κατά τήν ἄποψή της, τέτοιες ἐμπειρίες ἔκινοῦν μέ ἔνα ἀρκετά συνηθισμένο αἰσθημα, αὐτό τῆς ἀπόλυτης παράλυσης, κατά τή στιγμή πού ξυπνᾶ κάποιος. Πιό εὐάλωτα εἶναι ἄτομα τά ὅποια ἔχουν ἐνδιαφέρον γιά τό ὑπερφυσικό καὶ πιστεύουν στήν ὑπαρξη νοήμονων ἐξωγήινων. ”Αν λοιπόν ἔνα τέτοιο «ἀλαφροῖσκιωτο» ἄτομο, τύχει νά ἔχει μιά ἐμπειρία ὑπνο-παράλυσης, εἶναι εύκολο νά πλάσει στό μυαλό του μιά πειστική ἰστορία ἀπαγωγῆς, ἀνακαλώντας ὑποσυνείδητα ἀπό τή μνήμη του ἀποσπάσματα ἀπό διδύλια καὶ ταινίες μέ ἀντίστοιχο περιεχόμενο.

Σύμφωνα μέ τή δόκτορα Κλάνσι, δέν εἶναι τυχαῖο τό γεγονός ὅτι οἱ πρώτες τέτοιες μαρτυρίες ἔκεινησαν μετά τήν προδολή τῆς ταινίας “Εἰσβολεῖς ἀπό τόν” Αρη” τό ’53.

Μιά μαρτυρία, μάλιστα, ἡ ὅποια ἐνέπνευσε στό Στίβεν Σπίλμπεργκ τίς “Στενές ἐπαφές τρίτου τύπου”, ἀναφέρθηκε λίγες μεριδαίς τήν

προδολή ένός έπεισοδίου μέ παρόμοιο θέμα της τηλεοπτικής σειράς “The Outer Limits”».

Οι παπικοί νέοι διέπουν τόν πάπα ὅπως τούς Μπήτλες

“Οπως διαβάζουμε στή γερμανική έφημερίδα *Bild* (20 Αύγουστου 2005), στίς 18 και 19 Αύγουστου ό νέος πάπας έπεσκέφθη τήν πατρίδα του Γερμανία και παρευρέθη στήν έτησια έορτή της παπικής νεολαίας, μέ συμμετοχή περίπου ένός εκατομμυρίου νέων άπό όλο τόν κόσμο.

‘Ο αριθμός αύτός είναι έντυπωσιακός. ‘Ομως γιά νά άξιολογήσει κανείς τό γεγονός, θά πρέπει νά λάβει ύπ’ όψιν και τίς έξης δύο σημαντικές παραμέτρους:

1. Τό Βατικανό κινητοποιεῖται μέ άφθονο χρήμα γι’ αύτή τή διοργάνωση, ὅπως και γιά άλλες παρόμοιες.

2. Οι συμμετέχοντες χειροκροτοῦν τό πρωί τόν πάπα, τόν δύο διέπουν –ὅπως γράφει ή έφημ. *Bild* – σάν ένα είδωλο της πόπ ή ρόν μουσικής, κάτι σάν τούς Μπήτλες, και τό δράδυ ξε-

φαντώνουν μέ σέξ και διάλλο στό περιθώριο τής γιορτής νεολαίας.

‘Ο πάπας «έφαγε» τρεῖς Μητροπολίτες

Δέν τό διαβάσαμε σέ κανένα «φανατικό» έντυπο, παρά στό «έγκυο» *Bήμα* τής 7 Αύγουστου 2005.

‘Εκεῖ άναφέρεται δτι ή έπισκεψη τοῦ πάπα στήν Αθήνα τόν Μάιο τοῦ 2001 δργανώθηκε άπό τέσσερις Μητροπολίτες. Τόν Κερκύρας Τιμόθεο, τόν Θεσσαλιώτιδος Θεόκλητο, τόν Απτικής Παντελεήμονα και τόν Καισαριανής Δανιήλ. Οι τρεῖς έκ τῶν τεσσάρων αύτῶν έχασαν τούς Μητροπολιτικούς θρόνους των, ένω ό πρωτος, ο Κερκύρας Τιμόθεος, άπέθανε ξαφνικά. Αύτός πού γλύτωσε είναι ο Βύρωνος και Καισαριανής Δανιήλ.

Σχόλιο «Π». Ας προσέξουν λοιπόν ποιοί θά μποῦν στήν έπιτροπή πού θά προετοιμάσει τήν έπισκεψη στήν Ελλάδα τοῦ νέου πάπα. Μαθαίνουμε δτι ο Αρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος έπιθυμεῖ νά τόν φέρει και αύτόν γιά νά μᾶς «εύλογήσει»...

ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ

Διμηνιαία έκδοση τοῦ Πανελλήνιου Συνδέσμου
γιά τήν Ελληνορθόδοξη Παράδοση «Παρακαταθήκη»
Κωδικός ΕΛ.ΤΑ. 5142

Έκδότης - ύπευθυνος κατά τόν νόμο: Βασιλική σύζ. Ήρ. Λαμπροπούλου

Σύμβουλος Έκδόσεως: Μοναχός Αρσένιος Βλιαγκόφτης

Υπεύθυνος τυπογραφείου: TypOffset B. Κουκουλῆς και Σία Ο.Ε.

Έκτυπωση — Βιβλιοδεσία

Συνδρομή έσωτερικοῦ έτήσια: 10 εύρω

Συνδρομή έξωτερικοῦ έτήσια: 30 εύρω

Συνδρομή Κύπρου έτήσια: 7 λίρες Κύπρου

Έπιστολές - Συνδρομές: Περιοδικόν ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ

Τ.Θ. 18407 – 540 03 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Τά ένυπόγραφα ἀρθρα έκφραζουν τίς άπόψεις τῶν συγγραφέων τους και
άκολουθοῦν τήν δρθογραφία τους.

© ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ

Έπιτρέπεται ή άναδημοσίευση, κατόπιν γραπτῆς άδείας άπό τήν διεύθυνση τοῦ περιοδικοῦ.